

TOMKA MIKLÓS

A TÉVÉNÉZÉS ÉS A RÁDIÓHALLGATÁS A NAPI
TEVÉKENYSÉGEK RENDSZERÉBEN

II. kötet

Budapest, 1976.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Megjegyzések

- /1/ A GEAR 1976 május 19-21 közötti konferenciáján Antwerpenben Haldane, J., az IBA kutatási osztályának vezetője által tartott előadásból. /Ugyanez a gondolat vö. Emmett, B.P. 1972/. A rádiózási szokásokat hasonlóan jellemzi egy svéd munkacsoport. /Gahlin 1976./.
- /2/ Az USA felnőtt lakosságát reprezentáló minta. N = 3529. A felvétel 1947-ben készült.
- /3/ 10-29 éves finn fiatalságot reprezentáló minta. N = 1578.
- /4/ Osló felnőtt lakosságát reprezentáló minta. N = 322.
- A különböző tömegkommunikációs eszközökkel töltött időtartamok közötti korrelációk / γ / értéke:

	2.TV	3.Rádió	4.Folyó- irat	5.Könyv	6.Mozi	7.Színház
1.Ujságotolvasás	0,219 ^{xx}	-0,120	-0,083	0,037	-0,126	-0,126
2.Tévénézés		-0,207 ^{xx}	-0,042	-0,065	-0,184	-0,137
3.Rádióhallgatás			0,066	-0,035	0,119	0,104
4.Folyóiratolvasás				0,185 ^{xx}	0,169 ^x	0,243 ^{xxx}
5.Könyvolvasás					0,213 ^{xx}	0,347 ^{xxx}
6.Mozi						0,340 ^{xxx}
7.Színház						

x p < 0,05 xx p < 0,01 xxx p < 0,001

Tömegkommunikációs tevékenységek kumulált értékei és egyéb tevékenységek közötti korrelációk / γ /:

Tömegkommunikációs index ^{xxxx}	Látogatás	Hobby tevékenységek	Szervezeti élet
Ujság és tévé	-0,077	-0,219 ^x	0,099
Könyv, folyóirat, mozi, színház	-0,006	0,360 ^{xxx}	0,336 ^{xxx}

x p < 0,05 xx p < 0,01 xxx p < 0,001

xxxx Index - ujság és tévé esetén 3 fokozatú: mindkettő sok, vegyes, mindkettő kevés - könyv stb. esetén 5 fokozatú. /vö. Augedal 1972. 148.o./

- /5/ A korai időmérleg-kutatás úgy tette magát túl e kérdésen, hogy ha azonos időtartamra két /vagy több/ tevékenység került, úgy az időt megosztották közöttük. A módszertani kényszer hatására választott megoldás mögött azonban semmiféle elméleti indokolás nincs. /Vö. KSH 1965./
- /6/ Az újabb időmérleg-kutatás szinte mindig a vizsgálati személy kijelentését tartja döntőnek s ennek megfelelően beszél fő- és mellék, vagy elsődleges és másodlagos tevékenységekről. Az eljárás bizonytalansága onnan ered, hogy nem tudjuk, hogy a vizsgálati személy rendelkezik-e a kérdésben önálló véleménnyel, vagy egyszerűen egy kulturálisan rögzített értékrendet alkalmaz. Ez utóbbi viszont különböző körülmények között igen eltérő lehet. Vizsgálatunkban például a kötetlenebb munka /igy: házikert rendbentartása, barkácsolás stb./ a válaszokban mindig megelőzte az azzal egyidejű beszélgetést /akár családtaggal, akár másal/. Kérdés, hogy kevésbé a teljesítményre orientálódó társadalomban is ezt a sorrendet kaptuk volna-e? Kérdés továbbá, hogy így kapott és kimutatott sorrendnek a cselekvő - és válaszadó - számára van-e bármilyen jelentősége?
- /7/ A hazai irodalom ilyenkor sommásan "háttérrádiózást" szokott mondani. Ezzel a kifejezéssel nem érthetünk egyet és pedig nem csak negatív mellékzöngéi miatt, de azért sem, mert véleményünk szerint többféle jelenséget mos egybe. Szerencsés a Szalai Sándor vezette nemzetközi team szóhasználata. Ott "elsődleges" és "másodlagos" rádiózásról olvashatunk /Szalai 1972/. Mégis, mivel ez a terminus olyan sorrendiséget sugall, aminek nincs kielégítő empirikus alapja, mi ezt nem vettük át. Ehelyett mi "kizárólagos - vagy egyedüli - tevékenységként végzett", valamint "más elfoglaltsággal /tevékenységgel/ egyidőben történő", vagy egyszerűen "párhuzamos rádióhallgatásról" beszélünk. /Vö. még az alkalmazott fogalmak definíciója!/. Egyéb párhuzamos tevékenységekkel részben ritka előfordulásuk, részben fogalmi tisztázatlanság miatt nem foglalkozunk. Feltételezzük azonban, hogy idővel a televízió mint más elfoglaltsággal egyidejű tevékenység gyakoribbá válik.

/8/ A tulajdonosokat és nem-tulajdonosokat külön választó diszkriminancia-analízisben hét társadalmi-demográfiai tényezőt veszünk figyelembe: a nemet, az életkort, a foglalkozást, az iskolai végzettséget, az egy főre jutó jövedelmet, a családnagyságot és a lakóhelyet. Segítségükkel az esetek 73 %-ában - 73 % találati biztonsággal - sikerül tulajdonosokat és nem tulajdonosokat elválasztani. A szétválasztás zömben /mintegy 80 %-ban/ 3-4 tényező, a családnagyság, a foglalkozás, az iskolai végzettség és az egy főre jutó jövedelem hatására történik. Mivel a tényezők jelentősége a felnőtt népesség kereső és inaktív részében egymástól lényegesen eltér, a szétválasztást keresőkre és nem keresőkre külön végezzük.

/Vö. Fischer J., Horánszky, A., Kiss, N., Szócs, Z. 1974/.

/9/ Az összes hatás kb. 21 százaléka.

/10/ Az összes hatás 15 százaléka.

/11/ 89,9 százalékban.

/12/ 10,9 százalék.

/13/ Együttesen a tévétulajdonosok és a nem-tulajdonosok adott biztonságu szétválasztásában 85,9 %-kal vesznek részt.

/14/ Mivel a számítás során egyének tévévezetési időtartamait átlagoljuk, a készüléktulajdon figyelmen kívül hagyása a legkevésbé sem befolyásolja az eredményt. Am még akkor is, ha - pl. önálló adat híján - a tévével nem rendelkező nézők tévévezetési idejét a tévétulajdonos nézőkével azonos hosszúságnak vennénk, a végeredmény szinte változatlan maradna. Az így előálló torzulás, a valódi átlagtól eltérés mértéke a szellemi dolgozók csoportjában 0,24 %, a nem mezőgazdasági fizikai dolgozók csoportjában 1,25 %, a mezőgazdasági fizikai dolgozók csoportjában 1,74 % és a háztartásbeliek csoportjában 1,68 % lenne. Abszolút értékben ez a torzulás egyik esetben sem éri el a 2,0 percet.

- /15/ A fent említett átlagok körüli szórás - pénteken, szombaton és vasárnap - a korcsoportok között 9,2;8,4; ill. 9,5 perc, az iskolai végzettség szerinti csoportokban pedig 3,6; 17,2; ill. 14,2 perc. A variációs koefficiens, az átlag százalékában kifejezett szórás az életkor szerinti csoportosításnál mindhárom napon 8 % vagy kevesebb, az iskolai végzettség szerinti csoportosításnál 4 % alatt marad.
- /16/ Egész napi időmérlegek segítségével nyert nemzetközi összehasonlító adatok szintén az iskolai végzettség és a tévénézés fordított irányú változását szemléltetik. /Szalai 1972: 701./ A foglalkozási kategóriák rendszerében ugyanez a vizsgálat a legtöbb országnál cáfolja a hipotézist /Ferge 1972: 219, Szalai 1972: 699-700/, de lényegét tekintve hasonló eredményre jut amikor nem a tévénézés abszolút időtartamát, hanem a tömegkommunikációs tevékenységeknek a szabad időből való részesedését mutatja ki. /Robinson és Converse 1972 : 205-211./
- /17/ A néprajzi irodalomra vö. Rezsőházy /1970./ Hasonló megfigyelésekről számol be cigányok körében, /Sziklai 1969./.
- /18/ Az alvás-ébrenlét persze bizonyos fokig a nappal és az éjszaka váltakozását követi. Hogy mégsem csupán a "természeti" időhöz való alkalmazkodásról van szó, azt a sarkkörön túl lakó népek gyakorlata mutatja. Mind a sötét, mind a napos évszakban az alvás és ébrenlét ugyanúgy váltogatják egymást, mint a délebbre lakó népeknél. /Aubert, White 1959./

/19/ Az alvásidő és az egyéb személyes szükségletek ellátására fordított idő hosszát életkori és foglalkozási csoportokban vö. a köv. táblák.

Az alváásra és a személyes szükségletek ellátására fordított átlagos időmennyiség pénteken, szombaton, és vasárnap különböző életkori csoportokban. /Percben/

	É V E S E K										60 évesek és idősebbek	6	V	
	18-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-54	55-59	60 évesek és idősebbek						
<u>Péntek</u> N =	28	112	145	363	361	200	114	449						
- Alvás	480	499	472	466	452	471	487	554					39,42	0,080
- Egyéb személyes szükségletek	119	114	120	112	116	114	128	125					5,49	0,046
<u>Szombat</u> N =	53	88	133	294	411	157	141	480						
- Alvás	509	494	472	453	442	442	454	527					35,51	0,075
- Egyéb személyes szükségletek	131	125	132	125	128	120	128	130					3,17	0,025
<u>Vasárnap</u> N =	31	112	169	342	410	173	123	468						
- Alvás	644	574	565	548	525	532	538	588					26,92	0,048
- Egyéb személyes szükségletek	147	139	140	140	137	138	137	138					1,62	0,012

/20/ Pontosabban itt a Goncsarenko és társai által alkalmazott modellről van szó. Goncsarenkó és társai a tevékenységeket és az időfelhasználást 5 kategóriába sorolják:

- munka/idő/
- a munkához kapcsolódó tevékenységek /ideje/
- alvás, étkezés, személyes szükségletek ellátása
- házimunka /ideje/
- szabad idő /Vö. Goncharenko stb. 1963./

Patrusev /1961/ a "termelő-idő" és a "nem-termelő-idő" különválasztásából indul ki. Tipológiája a következő:

I. Termelő idő:

A. Termelő munka ideje

1. Munkahelyen
2. Ház körül s egyéb

B. Járulékos idő /pl. utazás/

II. Nem termelő idő

1. Háztartás /és gyermekellátás/
2. Személyes /biológiai és pszichológiai/ szükségletek ellátása.
3. Szabad idő / = fizikai, szellemi és társadalmi szükségletek ellátása./

Patrusev modelljével szemben Prudenszkij /1960/ tanulmányában a munka és a hozzá kapcsolódó járulékos tevékenységek merev szétválasztása mesterkéltnek tűnik. Egyébként ez a tagolás is nagy mértékben megegyezik a másik kettővel:

I. Munkaidő

II. Nem-munka-idő

1. Házi munka és személyes szükségletek /gyermekellátás, öltözködés, stb./ ellátása
2. Alvás, étkezés
3. A munkához kapcsolódó, de a munkaidőben nem szereplő tevékenységek /utazás, várakozás, mosdás, stb./ ideje.
4. Szabadidő

- /21/ Danecki /1973:45-47/ a hangsúlyt a társadalmi szervezetrendszer korábban kisebb differenciáltságára s az időbeosztás ebből eredő egyneműbb meghatározására helyezi. Véleményem szerint fontosabb magának a társadalomnak a differenciálása és ezzel együtt ugyanazon ember által hordozott szerepek szétválasztásának lehetősége.
- /22/ Ismerjük Hans Sachs történetét. A városi tanács azzal tiltotta meg írásai kinyomatásának jogát, hogy az írás nem illik a cipészhez.
- /23/ Meggondolkoztató, hogy a tévénézés időtartama szerint megkülönböztetett csoportok alvásidejei mennyire különböznek egymástól:

	\bar{x}	σ	V
péntek	489,8	19,18	0,039
szombat	477,1	44,02	0,092
vasárnap	561,7	17,73	0,032

A relatív szórás pénteken és vasárnap mintegy feleolyan nagy, mint az életkor vagy foglalkozás szerinti csoportokban. Szombaton pedig nagyobb a nem, kor és foglalkozás szerinti csoportokban talált értéknél V_0 . 18. megjegyzés.

- /24/ Az alvásidő és a tévénézés ideje közötti negatív korreláció szombati értékei is alacsonyabbak, de szignifikánsak és az időmérleg-gyakorlatban / V_0 . 4. megjegyzés./ jelentősnek tarthatók.

r /mezőgazdasági fizikai dolgozók/	=	-0,29
r /háztartásbeliek/	=	-0,36
r /nyugdíjasok/	=	-0,33

/25/ A kereső munkával, közlekedéssel valamint otthoni és egyéb munkával töltött idő hosszát különböző foglalkozási csoportokban vö. a köv. tábla.

A kereső munkával, közlekedéssel és otthoni munkával töltött idő pénteken, szombaton és vasárnap különböző foglalkozási csoportokban /Percben/

	Foglalkozási csoportok							Szórás Relativ Szórás Relati			
	Vezető állású és értelmi segí	gyéb szellemi dolgozó	Menegazdolgozó munkatartók	gyéb menegazdolgozó munkatartók	Menegazdolgozó munkatartók	szellemi	Nyugdíjas	Szórás	szórás	szórás	
Péntek	N = 92	210	448	201	168	301	308				
- Kereső munka	475	438	495	492	594	216	216	50,99	0,108	139,23	0,35
- Közlekedés	55	53	57	63	35	1	6	8,52	0,158	25,05	0,69
- Otthoni munka	136	190	169	192	144	416	266	19,68	0,119	93,70	0,41
Szombat	N = 116	174	456	182	138	303	324				
- Kereső munka	270	250	331	345	562	208	223	92,26	0,257	95,52	0,31
- Közlekedés	23	32	31	35	25	1	4	3,73	0,123	13,71	0,68
- Otthoni munka	210	279	206	280	141	433	230	45,59	0,205	87,85	0,33
Vasárnap	N = 102	205	476	163	161	321	363				
- Kereső munka	89	103	169	190	314	134	123	67,07	0,386	57,26	0,36
- Közlekedés	3	9	14	11	12	0	3	3,25	0,287	5,45	0,71
- Otthoni munka	178	252	190	223	189	352	181	25,65	0,125	62,71	0,27

Szórás Relativ Szórás Relati
szórás szórás szórás
Az aktív kereső A teljes
csoportok kö- mintában
zött

/26/ A kereső munka és a tévézés hossza között minden nap és minden foglalkozási csoportban gyenge negatív korreláció van. Ennek értéke azonban csak szombaton és vasárnap válik érdemlegessé. Ekkor $r = -0,20$ és $r = -0,31$ között alakul.

/27/ A háztartásbeliek és nyugdíjasok aránya a televíziót nem nézők között /Százalékban/

	Péntek	Szombat	Vasárnap
N =	918	641	577
Háztartásbeli	19,4	21,8	23,4
Nyugdíjas	19,7	27,6	28,2
Összesen	39,1	49,4	51,6

/28/ A készülékellátottság a nyugdíjasoknál 54 %, a háztartásbelieknél 61 % /Szekfü 1973:14./. A háztartásbeliek alacsony készülékellátottsága onnan ered, hogy arányuk azokban a rétegekben és csoportokban a legnagyobb, ahol a készülékellátottság alacsony. A háztartásbeliek megoszlása az eltartó gazdasági aktivitása és foglalkozási minősége szerint. /Százalékban/:

- szellemi dolgozó	9,6
- fizikai dolgozó / mezőgazdaságon kívül/	22,8
- fizikai dolgozó a mezőgazdaságban	27,6

Az eltartó inaktív kereső /nyugdíjas, járulékos	40,0
	100,0

/A KSH 1974: 154-155 és 176-177 alapján becsülve. Feltételezve, hogy a háztartásbeliek kormegoszlását az eltartó foglalkozási minősége nem befolyásolja lényegesen./

/29/ Tévénézők és aznap tévét nem nézők teljes szabad idejének hossza pénteken, szombaton és vasárnap /percben/

		Tévénézők szabadide- je	Tévé nem nézők szabadideje	A két érték hányadosa
Péntek	/N=936/	197	/N=829/ 130	1,513
Szombat	/N=1155/	306	/N=603/ 144	2,125
Vasárnap	/N=1323/	380	/N=505/ 239	1,590

/30/ Ezt az összefüggést a különböző hosszú ideig nézők eltérő kulturális szintjei elfedhetik, de kimutatható, ha a népességet iskolai végzettsége szerint csoportosítjuk.

A szabad idő hossza /percben/ különböző iskolai végzettségű /tévé néző/ csoportokban^x aszerint, hogy mennyi időt töltenek tévé nézéssel, pénteken, szombaton és vasárnap.

A tévé nézés időtartama

		1/4-1 óra	1 1/4-2 óra	2 órá- nál több
1. Péntek	0-4 osztályt végzettek	159	247	320
	5-7 " "	111	190	290
	8 " "	114	156	231
	Középiskolát, főiskolát végzettek	162	179	266
2. Szombat	0-4 osztályt végzettek	150	220	344
	5-7 osztályt végzettek	90	185	311
	8 osztályt végzettek	151	205	354
	Középiskolát, főiskolát végzettek	197	260	390
3. Vasárnap	0-4 osztályt végzettek	260	318	435
	5-7 osztályt végzettek	226	275	417
	8 osztályt végzettek	221	312	384
	Középiskolát, főiskolát végzettek	291	282	460

^x A megkérdezettek száma lásd a Függelékben.

/31/ Az emberi-társadalmi kapcsolatokat ill. elfoglaltságokat gyakran osztják otthoni s házon kívüli tevékenységekre /igy: KSH 1965/. Ilyenkor a szomszéddal való beszélgetés ha otthon történik otthoni, ha a szomszédnál, vagy a lépcsőházban, úgy házon kívüli tevékenység: a vendégség, ha hozzánk jönnek otthoni, ha mi megyünk házon kívüli elfoglaltság. Bizonyára jogos a tevékenység kezdeményezője szerinti elkülönítés, de minket nem a szándék, hanem a tényleges aktivitás foglalkoztat. Ezért az emberi-társadalmi kapcsolatokat itt önálló, vegyes kategóriának értelmezzük. /Más összefüggésben lásd később!/
 /32/ A megkérdezettek száma /N/ és a szabad idő hossza különböző iskolai végzettségű nézők és nem nézők körében pénteken, szombaton és vasárnap /főben, ill. percben./

Televizi- ót:	0-4 osztályt		5-6 osztályt		8 osztályt		közép-, főis- kolát	
	nézett	nem né- zett	nézett	nem né- zett	nézett	nem né- zett	nézett	nem né- zett

N =

Péntek	85	158	297	351	349	220	204	100
Szombat	121	125	356	290	404	135	274	53
Vasárnap	124	137	396	220	534	117	269	31

Szabad-
idő =

Péntek	247	145	203	113	173	120	205	185
Szombat	301	147	258	147	316	114	359	216
Vasárnap	383	233	371	235	359	231	432	328

/33/ A tévénézők és tévét nem nézők aktivan töltött és összes szabad ideje eltérésének kimutatására a következő egyszerű indexet készítettük:

$$\left(\begin{array}{l} \text{Tévét nem} \\ \text{nézők} \end{array} \frac{\text{aktiv szabad ideje}}{\text{teljes szabad ideje}} \right) : \left(\begin{array}{l} \text{Tévét} \\ \text{nézők} \end{array} \frac{\text{aktiv szabad ideje}}{\text{teljes szabad ideje}} \right)$$

Ez azt mutatja, hogy a tévét nem nézők szabad idejéből hányszor akkora rész jut aktiv tevékenységekre, mint a tévénézőkéből. Az index értéke különböző iskolai végzettségű csoportokban:

	0-4 osztályt	5-7 osztályt	8 osztályt	közép-, főiskolát
	v é g z e t t e k			
Péntek	1,28	2,02	2,88	2,77
Szombat	1,61	1,76	3,42	3,57
Vasárnap	2,01	1,75	1,91	2,78
Az adásnapok átlaga ^x	1,46	1,93	2,81	2,91

^x A három naptól számolva, pénteket átlagos adásnapnak véve.

/34/ A kifejezetten társas cselekvéseken túli társas vagy társadalmi jelleg nagyon sokféle intenzitással jelentkezhet. Önálló egyéb elfoglaltságokkal párhuzamos cselekvéssé tömörülhet, pl: beszélgetés. Képezhet szituációs tényezőt, pl. szorosabb, vagy lazább közösségben végzett tevékenységeknél. E két típus között az átmenet széles skálát képez. A társas jelleg lehet áttételes pl. valamely múlt vagy jövőbeli kapcsolat hatása, ami azonban a cselekvést s időbeosztást formálhatja. Mivel végül az egyéb tevékenységekkel párhuzamosan fennálló - vagy létesített, fenntartott - társas kapcsolatok időben sokszor három-négy-ötféle egyéb elfoglaltság mellett, helyezkednek el, elemzésüktől itt eltekintünk.

/35/ A tévézés és a társadalmi kapcsolatok időtartama közötti negatív korreláció mindegyik napon s mindegyik foglalkozási kategóriában kimutatható. Számottevő értéket / $r = -0,20$ és $r = -0,30$ között/ azonban csak a szellemi dolgozók csoportjában - mindegyik napon - és a munkások körében - csak vasárnap - ér el.

/36/ A tévézési idő itt alkalmazott beosztásából kiindulva, a 2 óráig vagy hosszabban tévét nézők aránya különböző iskolai végzettségű csoportokban^x pénteken, szombaton és vasárnap a következő /százalékban/.

Iskolai végzettség:	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztály	13,1	35,0	30,3
5 - 7 osztály	16,0	38,1	45,5
8 osztály	23,7	57,9	64,1
Középiskola, főiskola, egyetem	25,7	66,1	75,3

^x A csoportok nagysága a vizsgálat mintájának leírásában, vö. Függelék.

/37/ A tévénezők és tévét nem nézők napközi pihenéssel /s egyéb nem regisztrált módon/ töltött és összes szabad ideje eltérésének kimutatására a következő egyszerű indexet készítettük.

$$\left(\frac{\text{Tévét nem nézők napközi pihenés ideje}}{\text{teljes szabad ideje}} \right) : \left(\frac{\text{Tévét nézők napközi pihenés ideje}}{\text{teljes szabad ideje}} \right)$$

Ez azt mutatja, hogy a tévét nem nézők szabad idejéből hány-szor akkora rész telik napközi pihenéssel, semmittevéssel /s egyéb, nem kimutatott tevékenységekkel/, mint a tévénezők szabad idejéből. Az index értéke különösen hét végén - de az adásnapok átlagában is - az alacsonyabb iskolai végzettségűek csoportjában lényegesen magasabb, mint a magasabb végzettségűek között:

	0-4 osztályt	5-7 osztályt	8 osztályt	közép-, főiskolát
				végzetek
Péntek	1,81	1,69	1,45	1,91
Szombat	2,67	2,95	1,22	1,46
Vasárnap	2,00	1,67	1,35	1,14
Az adásnapok átlaga ^x	1,96	1,83	1,41	1,67

^x A három nappól számolva, pénteket átlagos adásnapnak véve.

/38/ Az esetek egy részében a tévénézés a napirend összes eleme közül csak az újságolvasással korrelál pozitívan. A legtöbb további esetben is a tévénézés és az egyes tevékenységek közti pozitív korrelációk sorában az újságolvasás hosszával való a legerősebb. Nincsen még egy tevékenység, amely ilyen egységesen - szinte kivétel nélkül - minden nap s minden foglalkozási csoportban a tévénézéssel korrelálna. A két elfoglaltság időtartama közti kapcsolat súlyát csak ez a rendszeresség biztosítja, mert az egyes korrelációs értékek egyébként igen alacsonyok: csak a szellemi dolgozók csoportjában érnek el $r=+0,15$ fölötti /s a nem mezőgazdasági fizikai dolgozók csoportjaiban $r=0,13-0,14$ közötti/ értékeket.

/39/ A műsor időhöz kötött jellegét a hazai tényállásként kell értelmezni. Sem általában a tévévételi lehetőség, sem egy konkrét műsor nem kapcsolódik szükségszerűen valamely adott időszakhoz. A tévénézési szokások lényegesen eltérően alakulnak ott és olyankor, ahol - ráadásul általában több csatornán - a nap legnagyobb részében folyamatosan van adás /vö. How do people 1971, Steiner 1971, Tamura 1972/ Még áttekinthetetlen, hogy a képmagnó vagy képlemezjátszó elterjedése milyen változásokat okozhat. A műsor rögzítés és tetszés szerinti lejátszás minden esetre feloldozza a jelenlegi szoros időponthoz kötődést.

/40/ Az egyes időpontokban és társadalmi csoportokban a nézettségi értékek "normáját" a következő képlet segítségével kapjuk:

$$x = \left(\begin{array}{l} \text{Konkrét} \\ \text{időpont-} \\ \text{ban} \end{array} \right) \left(\begin{array}{l} \text{Csoportot jellemző} \\ \text{nézettség} \\ \text{a társadalmat jel-} \\ \text{lemző átlagos né-} \\ \text{zettség} \end{array} \right) : \left(\begin{array}{l} \text{Napi át-} \\ \text{lag-} \\ \text{ban} \end{array} \right) \left(\begin{array}{l} \text{Csoportot jellemző} \\ \text{nézettség} \\ \text{a társadalmat jel-} \\ \text{lemző átlagos nézett-} \\ \text{ség} \end{array} \right)$$

/40/-es folytatása

Az X mutató értéke független

- mind a készülékellátottság szintjétől,
- mind a csoportban kimutatott nézettségi értékek átlagától
- mind pedig a nézettség időpontjától, illetve a nézettségi görbe időpont szerinti változásaitól.

Segítségével megtudjuk, hogy valamely időpontban és csoportban a nézettség azért ilyen szintű, mert

a./ a csoportban mért nézettség mindig így aránylik a társadalom egészéhez /például a készülékellátottság adott szintje miatt/;
és /vagy/ mert az adott időpontra jellemző nézettség ennyivel magasabb vagy alacsonyabb a nézettségek átlagánál; vagy

b./ az előző két tényezőtől /s e kettő kombinációjától/ független, vagy legalább azokat kiegészítő hatás eredményeképpen.

E további, a társadalmi csoport egészének szokásait formáló hatások közül az egyik legfontosabb a napi-rend.

Fenti mutatónk az okság kérdésén túl számszerűen is kifejezi a "független" tényező nagyságát.

/41/ Annak aránya, ahányszor valamely konkrét időpontban és társadalmi csoportban a nézettség meghaladja az időpontra jellemző átlagos nézettség és a csoport napi nézettségi arányai átlaga alapján várható /"norma"/ nézettségi értéket. /Különböző foglalkozási kategóriákban, pénteken/.

	Veze- tő állá- sú és értel- miségi	Egyéb szel- lemi dol- gozó	Nem mezőgazd. szak- és beta- nitott munkás	egyéb fizi- kai dol- gozó	Mező- gazda- sági fizi- kai dol- gozó	Ház- tar- tás- beli	Nyug- di- jas	Össze- sen / \bar{X} / %
18,00-18,15	0,3	0,6	1,3	-	0,5	0,7	1,8	3,0
18,15-18,30	0,8	0,7	1,1	0,4	0,4	0,6	1,8	4,2
18,30-18,45	0,6	0,7	1,1	0,6	0,5	0,8	1,7	5,2
18,45-19,00	0,6	0,7	1,0	0,7	0,6	1,0	1,5	6,3
19,00-19,15	0,7	0,7	0,9	0,9	0,7	1,3	1,3	9,5
19,15-19,30	0,6	0,8	0,9	0,9	0,9	0,2	1,3	13,5
19,30-19,45	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	1,2	1,0	23,4
19,45-20,00	1,0	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	26,0
20,00-20,15	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2	0,9	31,2
20,15-20,30	1,0	1,0	0,9	1,0	1,3	1,2	0,9	32,3
20,30-20,45	0,9	1,0	1,0	1,1	1,4	1,1	0,9	32,6
20,45-21,00	0,9	0,9	0,9	1,0	1,2	1,0	0,8	34,5
21,00-21,15	1,1	1,2	1,0	1,2	1,0	1,0	0,8	28,6
21,15-21,30	1,2	1,3	1,0	0,9	1,0	0,9	0,9	27,0
21,30-21,45	1,3	1,3	1,0	0,9	0,8	0,9	0,9	23,3
21,45-22,00	1,4	1,2	1,0	1,0	0,6	0,8	1,0	18,5
22,00-22,15	1,2	1,2	1,1	1,1	0,5	0,6	1,1	10,8
22,15-22,30	1,2	1,1	1,1	1,2	0,5	0,5	1,1	8,8
22,30-22,45	0,8	1,0	1,0	1,5	0,8	0,6	1,3	6,2
22,45-23,00	0,7	0,9	1,0	1,4	0,7	0,8	1,3	3,5
Összesen / \bar{X} / %	21,1	18,9	16,6	12,6	11,4	12,3	15,6	

/42/ A munka és a kapcsolódó tevékenységek különböző foglalkozási csoportokban nagyon eltérő mértékben akadályozzák a tévénezést. Figyelemre méltó, hogy sem életkori, sem lakóhelyi csoportok között ilyen különbségek nincsenek - vagy legfeljebb annyiban vannak, amennyiben a foglalkozási kategóriák egyúttal életkor /nyugdíjasok/ vagy lakóhely /mezőgazdasági fizikai dolgozók/ szerint is meghatározható csoportokat jelölnek.

/43/ A reggeli felkelés és esti lefekvés üteme különböző foglalkozási csoportokban ^x /pénteken ^{xx}
 óra és perc szerint/:

Már felkelt legalább	Vezető ál- lású értel- miségi	Egyéb szellemi dolgozó	Nem mezőgazdasági		Mezőgazda- sági fizi- kai munkás	Háztar- tásbeli	Nyugdi- jas
			szak- és betanított munkás	egyéb fi- zikai dol- gozó			
- 10 százalékk	4,30	5,00	4,00	3,45	3,45	4,30	4,15
- 33 százalékk	5,30	5,30	4,45	4,30	4,15	5,00	5,00
- 50 százalékk	6,00	6,00	5,00	5,00	4,45	5,30	6,00
- 67 százalékk	6,00	6,15	5,30	5,30	5,00	6,00	6,30
- 90 százalékk	6,45	7,00	7,00	7,00	5,45	7,00	8,00
Már lefeküdt Legalább							
- 10 százalékk	21,00	20,45	20,15	20,00	20,00	20,00	19,30
- 33 százalékk	22,00	22,00	21,15	21,00	21,00	20,45	20,30
- 50 százalékk	22,45	22,30	22,15	21,30	21,15	21,15	21,15
- 67 százalékk	22,45	22,30	22,30 ^{xxx}	22,00	21,45	21,45	22,00
- 90 százalékk	23,30	23,15	...	23,15	22,45	22,45	23,00

x A csoportok nagyságát lásd a függelékben.

xx Kedden az egyes foglalkozási csoportokban a felkelés és lefekvés nagyjából ugyanilyen ütemben történik. Eltérés csak annyi van, hogy kedd reggel az egyéb szellemi dolgozók, a nem mezőgazdasági szak- és betanított munkások s a mezőgazdasági fizikai dolgozók - feltehetően az előző esti korábbi lefekvést kihasználva - a jelzett arányban már kb. 15 perccel hamarabb fenn vannak, mint pénteken.

xxx A nem mezőgazdasági szak- és betanított munkások 11 százaléka éjfélkor még nem aludt.

/44/ Abból a tényből, hogy a lefekvés pénteken és kedden nagyon hasonló ütemben zajlik, arra lehet következtetni, hogy a rövidebb szombati munkaidő ill. sokak számára a szabad szombat /s ami azzal jár, a korai kelés kényszerének megszűnte/ a péntek esti lefekvés és elalvás időpontját egyáltalán nem vagy csak igen kis mértékben befolyásolja. Ez különösen azokban a csoportokban meglepő, ahol a szombaton dolgozók aránya viszonylag alacsony.

A vizsgált szombaton 8,00-8,15 között dolgozók aránya a következő kedden azonos időpontban dolgozók számának százalékában.

	1./ Munkahelyen dolgozók	2./ Kereső foglalkozást és kapcsolódó tevékenységeket végzők
Vezető állású és értelmiségi	69	69
Egyéb szellemi dolgozó	54	60
Nem mezőgazdasági		
- szak- és betanított munkás	52	59
- egyéb fizikai dolgozó	63	72
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	88	89

Megjegyzés:

1. Az első és második oszlop különbségei minden bizonnyal a szombatot mellékjövedelem szerzésére is felhasználók csoportonként eltérő arányából adódnak.
2. Az arányok a közöltekkel nagyjából azonosak, ha a szombati munkaidő teljes hosszán mért értékeket átlagoljuk. Különböző foglalkozási csoportokban ellenben igen eltérő hosszúságú "szombati munkaidővel" kell számolnunk. /45/

/45/ A szombaton az egyes foglalkozási kategóriákban már ill. még legalább a csoport egyharmada:

	1. Munkahelyen dolgozott /óra/	2. Kereső foglalkozást és kapcsolódó tevékenységet végzett /óra/
Vezető állású és értelmiségi	8,00 -	7,30 - 13,15
Egyéb szellemi dolgozó	8,00 -	7,30 - 13,15
Nem mezőgazdasági		
- szak- és betanított munkás	8,00 -	6,30 - 15,00
- egyéb fizikai dolgozó	7,00 -	5,30 - 15,00
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	6,45 -	4,45 - 19,00

/46/ A vizsgált pénteken 17,00 - 17,15 között a "nézők" 13,3 a "nem nézők" 17,5 százaléka, 20,15-20,30 között a "nézők" 0,9 s a "nem nézők" 9,2 százaléka dolgozott munkahelyén. A dolgozók aránya a "nézők" között negyedóránként átlagosan 1,0 százalékkal, a "nem nézők" között 0,7 százalékkal csökkent.

/47/ Munkájukat adott negyedóránban abbahagyók aránya nézők és nem nézők csoportjában a következő. /A csoportok százalékában, pénteken/.

	"Nézők"	"Nem nézők"
N =	818	959
17,00 - 17,15	0,9	0,9
17,15 - 17,30	1,4	1,3
17,30 - 17,45	0,3	0,8
17,45 - 18,00	4,3	1,3
18,00 - 18,15	1,1	-
18,15 - 18,30	0,6	0,4
18,30 - 18,45	0,2	0,4
18,45 - 19,00	1,0	1,7
19,00 - 19,15	0,5	0,1
19,15 - 19,30	0,9	0,6
19,30 - 19,45	0,4	-
19,45 - 20,00	0,6	0,9
20,00 - 20,15	0,2	0,1

17,45-18,00 óra között a "nézők" közül az előzőleg dolgozók 40,2, a "nem nézők" közül 9,0 százalék hagyja abba a munkát.

Ha ettől a pár perctől eltekintünk, a munkát negyedóránként befejezők aránya a "nézők" csoportjában /0,68 %/ és "nem nézők" között /0,60 %/ hasonló.

/48/ Három olyan "néző" közül, akik 19,15-19,30 között emberi, társadalmi kapcsolataikkal foglalkoztak 19,30-19,45 között egy már mással foglalkozik.

/49/ A hétfői napirend sajátosságai legegyszerűbben az egyéb hétköznapok napirendjétől való eltérésekben ragadhatók meg. Ez szemléltethető a kétféle struktúra egymás mellé állításával - így a 14. tábla - és az egyes tevékenységekkel foglalkozók azonos időpontban mért arányainak különbségeivel is.

Vizsgálatunkban a keddi napirendet tarthatjuk leginkább "átlagosnak", mert azt a hétvége aligha befolyásolja. A hétfői adatokat a keddiekhez hasonlítjuk.

/50/ A házi és ház körüli munkákkal foglalkozók hétfői és keddi - egy-egy negyed órára vonatkoztatott - arányának különbsége a nem mezőgazdasági aktív keresők négy foglalkozási kategóriájában a következő: /Ha hétfőn többen dolgoztak otthon, mint kedden, a különbség pozitív előjelű, ha kedden, akkor negatív. Nagyon kis - 1,5 % alatti - különbségeket nem jelzünk./

/50/ folytatás

	Vezető állású: és értelmiségi	Egyéb szellemi dolgozó	Nem mezőgazdasági	
			szak- és be-tanított munkás	egyéb fizikai dolgozó
17,00-17,15	12	xx	-2	xx
17,15-17,30	12	xx	-2	4
17,30-17,45	14	2	-2	6
17,45-18,00	12	2	xx	7
18,00-18,15	8	-2	xx	7
18,15-18,30	8	xx	2	5
18,30-18,45	9	2	xx	11
18,45-19,00	10	-4	2	11
19,00-19,15	8	xx	xx	5
19,15-19,30	9	2	3	6
19,30-19,45	6	2	7	6
19,45-20,00	2	5	9	2
20,00-20,15	-2	8	7	2
20,15-20,30	-3	13	6	2
20,30-20,45	-3	10	7	2
20,45-21,00	-3	10	4	4
21,00-21,15	-4	4	xx	xx
21,15-21,30	-3	xx	2	xx
21,30-21,45	-6	3	xx	xx
21,45-22,00	-5	2	xx	-2
22,00-22,15	3	xx	xx	-2
22,15-22,30	xx	xx	xx	xx
22,30-22,45	xx	xx	xx	xx
22,45-23,00	xx	xx	xx	-2

xx A különbség nem éri el az 1,5 %-ot.

/51/ A személyi szükségletek ellátásával foglalkozók /ezen belül elsősorban az étkezők/ hétfői és keddi arányainak időpontokénti különbségei 17,30-23,00 óra között a következők: /Pozitív érték esetén hétfőn, negatív számnál kedden magasabb ez az arány/.

	Vezető állású és értel- miségi	Egyéb szel- lemi dolgo- zó	Nem mezőgazda- sági szak- és Egyéb betani- fizi- tott mun- kai kás dolgo- zó	Mező- gazda- sági fizikai dolgozó	Ház- tar- tás- beli	Nyug- díjas	
17,30-17,45	-2	-4	xx	2	4	xx	xx
17,45-18,00	xx	-5	xx	xx	4	xx	2
18,00-18,15	2	-5	xx	xx	4	2	3
18,15-18,30	-2	-10	xx	xx	xx	-3	xx
18,30-18,45	xx	-8	xx	xx	4	xx	2
18,45-19,00	xx	xx	xx	xx	2	xx	6
19,00-19,15	8	2	xx	4	10	-4	2
19,15-19,30	5	2	xx	xx	9	-2	xx
19,30-19,45	-2	8	-3	8	xx	5	7
19,45-20,00	-4	9	-2	3	xx	3	4
20,00-20,15	6	9	2	xx	3	9	xx
20,15-20,30	10	7	5	xx	7	3	xx
20,30-20,45	12	8	6	6	8	3	xx
20,45-21,00	9	3	3	xx	7	xx	xx
21,00-21,15	3	5	xx	2	-7	xx	xx
21,15-21,30	xx	4	xx	3	2	2	xx
21,30-21,45	xx	3	6	xx	-2	xx	xx
21,45-22,00	-10	-8	-2	xx	2	xx	xx
22,00-22,15	-8	-7	-2	-2	xx	xx	-2
22,15-22,30	4	-5	xx	-3	xx	2	xx
22,30-22,45	xx	-4	2	xx	xx	xx	xx
22,45-23,00	3	-3	xx	xx	xx	xx	xx

xx A különbség nem éri el az 1,5 %-ot.

/52/ Az étkezők és egyéb személyi szükségleteik ellátásával foglalkozók aránya hétfőn és kedden 17,30-22,00, valamint 20,00-21,00 óra közti időben; különböző foglalkozási csoportokban. /Százalékban, tizedszázalékban/

	17,30 - 22,00 óra		20,00 - 21,00 óra	
	hétfő	kedd	hétfő	kedd
Vezető állású és értelmiségi	12,5	12,2	15,8	5,5
Egyéb szellemi dolgozó	15,8	14,9	15,5	8,3
Nem mezőgazdasági				
- szak- és betanított munkás	14,3	13,4	15,5	11,5
- egyéb fizikai dolgozó	14,2	12,6	15,3	13,3
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	17,8	14,8	18,8	12,5
Háztartásbeli	17,3	16,3	18,3	14,3
Nyugdíjas	14,3	12,8	10,0	9,5 ^x

^x A nyugdíjasok csoportjában 19,30-20,00 között van jelentős eltérés: hétfőn 20,0, kedden 14,5 % az arány.

/53/ A hétfő és keddi esti átlagos hallgatottsági arányok különbsége különböző foglalkozási csoportokban a következő: /A csoportok százalékában/

	19,30 - 22,00	20,00 - 21,00
	óra átlagában	
Vezető állású és értelmi-ségi	2,2	2,3
Egyéb szellemi dolgozó	2,2	3,3
Nem mezőgazdasági		
- szak- és betanított munkás	3,0	4,0
- egyéb fizikai dolgozó	2,3	4,0
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	3,2	3,5
Háztartásbeli	3,9	7,3
Nyugdíjas	3,4	6,3

/54/ Az emberi-társadalmi kapcsolataikkal foglalkozók 18,00-22,00 óra közötti átlagos arányainak különbsége különböző foglalkozási csoportokban /a csoportok százalékában/ a következő:

	Az arányok különbsége /%/	A különbség a keddi ará- nyok százalé- kában
Vezető állású és értelmiségi	4,7	57
Egyéb szellemi dolgozó	1,1	14
Nem mezőgazdasági		
- szak- és betanított munkás	4,5	98
- egyéb fizikai dolgozó	7,1	245
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	-0,2	x
Háztartásbeli	2,5	52
Nyugdíjas	3,1	50

/55/ A rádióhallgatás hossza különböző foglalkozási csoportba tartozó tévétulajdonos és készülékkel nem rendelkező rádióhallgatók között /Percben, heti átlagban^x/

	Tévétulaj- donos	Készülékkel nem rendel- kező
	rádió hallgatók	
Szellemi dolgozó	139	235
Fizikai dolgozó	149	162
Nem aktív kereső	176	215

^x Pénteki, szombati és vasárnapi adatok alapján. Pénteket átlagos hétköznapnak véve.

/56/ Az a dilemma, hogy mit tartunk egyáltalán tevékenységnek, egy adott adathalmaz esetén kizárólag elméleti jelentőségű. A gyakorlati válasz ugyanis abban a pillanatban megtörtént, amikor a vizsgálati személy rádióhallgatásával - vagy más elfoglaltságaival - azonos időre további tevékenységet is bementetett vagy bejegyzett /vagy nem jelölt/. Itt tehát a döntés a vizsgálati személyre hárult, s nincs mód további vizsgálódásra.

/57/ 0,4 óra a 3,0 órányi szabadidőből

/58/ Hét végén a szellemi dolgozók, hét közben pedig a mezőgazdasági fizikai dolgozók csoportjában $r = 0,20$ körül.

/59/ Háztartásbeliek körében minden nap, nyugdíjasok csoportjában hét végén $r = 0,20$ körül.

/60/ A felnőtt lakosság egészében $r = 0,40$.

- /61/ A városban élő nyugdíjasok átlagosan napi 38, a társadalom többi része napi 8 percet tölt kizárólagos rádiózással. Falun a nyugdíjasok napi 22, a többi felnőttek 10 percet fordítanak kizárólagos rádiózásra.
- /62/ A 60 évnél idősebb nyugdíjasok naponta átlagosan 33, a háztartásbeliek 10 és az aktív keresők 14 percet töltenek kizárólagos rádiózással.
- /63/ A felnőtt társadalom egészében az alvásidővel gyenge korreláció érvényesül. /Pénteken $r = 0,37$; szombaton $r = 0,30$, vasárnap $r = 0,30$ /. A nem kereső csoportokban ellenben gyenge negatív korreláció van.
- /64/ A férfiak kizárólagos rádióhallgatásának hossza pénteken, szombaton és vasárnap 16; 15 és 24 perc, a nőké 8; 8 ill. 11 perc. Ez a férfiak összes rádióhallgatásának 24; 14 és 22 százaléka, a nőkének csupán 6; 6 ill. 9 százaléka.
- /65/ $r = -0,68$
- /66/ Heti átlagban a felnőtt népesség 12 percet hallgat kizárólag és további 103 percet más elfoglaltságokkal egy időben rádiót.
- /67/ A kizárólagos és a más tevékenységgel egy időben történő rádióhallgatás közötti korreláció értéke különböző iskolai végzettségű csoportokban /négy csoporttal: 0-4; 5-7; 8 osztályt ill. annál többet végzettekkel számolva/ pénteken $r = -0,28$; szombaton $r = -0,86$; vasárnap pedig $r = -0,97$. Különböző életkorú csoportokban /öt csoporttal: 30 év alattiak, 30-39, 40-49, 50-59 évesek és 60 évesek vagy idősebbek számolva/ a korreláció még egyenletesebben magas: pénteken $r = -0,90$; szombaton $r = -0,92$; vasárnap $r = -0,74$.

/68/ Egy jelentős kivétel van. A nem keresők, közöttük is elsősorban a háztartásbeliek csoportjában a rádióhallgatást nem a két típus közötti fordított arány jellemzi. Ellenkezőleg, akik más tevékenységük mellett rádióznak, azok időnként olyankor is hallgatnak rádiót, amikor nincs más tennivalójuk. A viszonyt megfordítva úgy is mondhatjuk, hogy akik a rádióhallgatásra külön időt /is/ fordítanak, azok egyéb elfoglaltságaikkal egyidőben is hallgatják a rádiót. A kereső és nem kereső csoportok rádiózási szokásai közötti különbség valószínűleg a napi-
rend különbözőségéből ered: a háztartásbeliek és nyugdíjasok akár egész napos rádiózását mi sem akadályozza. /Mivel itt minden bizonnyal döntő mértékben az időbeosztás és a tevékenységrend következményeiről van szó, erre később még visszatérünk./

A kizárólagos és a más tevékenységek melletti rádióhallgatás közötti pozitív korreláció az inaktív csoportokban is nagyon gyenge. /A háztartásbelieknél pénteken $r = 0,19$, szombaton $r = 0,18$ és vasárnap $r = 0,21$. Nyugdíjasok körében pénteken $r = 0,18$ egyébként $0,10$ alatt./ Jelentőségét csak a legtöbb egyéb esetben tapasztalható negatív korrelációval való szembesítésben nyer.

/69/ A más tevékenységekkel egyidejű rádióhallgatás hossza különböző életkori csoportokban^x /heti átlagban^{xx}, percben/ a következő:

20 évnél fiatalabb:	134 perc	40-49 éves:	107 perc
20-24 éves	121	50-54 éves	105
25-29 éves	117	55-59 éves	108
30-39 éves	102	60 éves és idősebb	90

^x A csoportok nagysága vö. Függelék.

^{xx} A pénteki, szombati és vasárnapi adatokból számolva. Pénteket átlagos hétköznapként kezelve.

/70/ A "rádiózásra készítő" idő hossza és párhuzamos rádiózásra való felhasználása különböző életkorú csoportokban^x /heti átlagban^{xx},/ a következő:

	"Rádiózásra készítő tevékenységek /perc/"	Párhuzamos rádiózás	
		Perc	/A "rádiózásra készítő tevékenységek idejének százalékában/
30 évnél fiatalabb	367	120	33
30-59 éves	343	105	31
60 éves és idősebb	375	90	24

^x A csoportok nagysága vö. Függelék.

^{xx} A pénteki, szombati és vasárnapi adatokból számolva. Pénteket átlagos hétköznapként kezelve.

/71/ A más tevékenységgel egyidejű rádióhallgatás átlagos hossza /a pénteket átlagos hétköznapként kezelve/

Budapesten lakók körében	131 perc
Vidéki városban lakók körében	112 "
5000 főnél nagyobb községben lakók körében	91 "
1500-5000 fő községben lakók körében	86 "
1500 főnél kisebb községben lakók körében	87 "

/72/ A műsor címe: Vier Wochen ohne Fernsehen / = Négy hét tévé nélkül/. A "betrifft: Fernsehen" / = Tárgy: A televízió/ című sorozatban. Az adás dátuma 1976. febr.23. Leírás és szöveg: Rundfunk und Fernsehen 1976. 1-2: 168-189.

Felhasznált irodalom

- Albert, R.S., Meline, H.G. 1958: The Influence of Social Status on the Uses of Television
The Public Opinion Quarterly XII. 2. : 145-151.
- Allardt, E., Jartti, P., Jyrkilä, F. és Littumen, Y. 1958 :
On the Cumulative Nature of Leisure Activities
Acta Sociologica III. 4. : 165-181.
- Aubert, V., White, H. 1959 : Sleep, A Sociological Interpretation
Acta Sociologica IV. 2 : 46-54. IV. 3. 1-16.
- Augedal, E. 1972: Patterns of Mass Media Use and Other Activities
Acta Sociologica 15. 2. : 145-156.
- Anderson, N. 1962: Work and Leisure
Free Press, Glencoe Ill., és Routledge, London 1967.
- Bácskai E., László Gy. 1971. A rádió és televízió műsorainak fogadtatásáról.
Tanulmányok III. évf. 1. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Békés F.: 1966. A televízió és a társas kapcsolatok.
MRT Közvéleménykutató Osztály kiadványai 1., Budapest.
- Békés F.: 1970. A rádiós és televíziós közönség mérésének módszertani problémái.
Statisztika Szemle 50. 1. : 51-62.
- Belson, W.A. 1958: Measuring The Effects of Television: A Description of Method
The Public Opinion Quarterly XXII. 1. : 11-18.
- Belson, W.A. 1961: The Effects of Television on the Reading and the Buying of Newspapers and Magazines
The Public Opinion Quarterly XXV. 3. : 366-381. o.
- Belson, W.A. 1970: A televízió hatása I-III. /The impact of television /1967./
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest

- Bereczky P., Békés F., 1967: Országos rádióhallgatási és tv-nézettségi felmérés a felnőtt lakosság körében. Közvéleménykutatás, 1967. 8. MRT Közvéleménykutató Osztály, Budapest.
- Berger, P.L., Luckmann, T. 1975: A valóság társadalmi megformálása
Módszertan VI. 36. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont.
- Besztuzsev - Lada, J., 1974: Televízió - 1990
Rádió és Televízió Szemle VI. 2. : 32-41.
- Bisky, L. Friedrich W. /és mások/ 1971: Massenkommunikation und Jugend
Deutscher V.d. Wissenschaften, Berlin
- Blücher, V. 1956: Freizeit in der industriellen Gesellschaft
Enke, Stuttgart
- Blücher, V.G. 1974: Theoretische und empirische Befunde zur Entwicklung der Wachsenden Freizeit
Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie
26. 1. : 29-53.
- Bosserman, P., Kutchler L. 1974: Leisure and the coming post-industrial society Current Sociology, Supplementary Volume 1.
- Bourdieu, P. 1972: Kulturális és társadalmi újratermelés
Módszertan III. 19. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont Budapest, /Eredetiben: Reproduction culturelle et reproduction sociale, in: Social Science Information 1971. X. 2.: 45-79./
- Breed, W. 1958: Mass Communication and Sociocultural Integration,
Social Forces 37. 1 : 109-116.
- Broadbent, D. 1958: Perception and Communication
University of Pergamon,
- Campeanu, P. 1974.a: Rádió, televízió, közönség
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest,

- Campeanu, P. /és mások/ 1974.b: Une approach possible concernant l'implantation des communications de masse dans le loisir.
Loisir et Education, 2-me Conférence Internationale, Budapest.
- Cazeneuve, J., - Oulif, J. 1969: A televízió nagy lehetősége
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Cherry, C. 1965: On Human Communication
John Wiley, New York
- Clarke, A., 1956: The use of leisure and its relation to levels of occupational prestige
American Sociological Review 21. 2 : 301-307.
- Curran, C. 1972: The BBC in the Eighties
/Előadásszöveg az MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont dokumentum-tárában./
- Danecki, J. 1973: A megosztott idő egysége
Közgazdasági és Jogi, Budapest.
- Dobrinyina, N. 1974: Ot ragyio i teleperedacs - k knyigam
Bibliotekarj. 6: 42-45.
- Dumazedier, J. 1957: Ambiguïté du loisir et dynamique socio-culturelle
Cahiers Internationaux de Sociologie XXIII: 75-76.
- Dumazedier, J. 1962: Vers une civilisation du loisir?
Collections "Esprit" Seuil, Paris.
- Dumazedier, J. 1963: Contenu culturel du loisir ouvrier dans six villes d'Europe
Revue Française de sociologie I: 12-21.
- Dumazedier, J. 1967: Une sociologie prévisionnelle et différentielle du loisir
Cahiers Internationaux de Sociologie 1967. 1: 59-83.
- Dumazedier, J. 1974.a: Sociologie empirique du loisir. Critique et contre-critique de la civilisation du loisir
Seuil, Paris.

- Dumazedier, J. 1974.b: Sociology of Leisure
Elsevier, Amsterdam - Oxford - New York
- Dumazedier, J., Guinchat, G. 1969: La sociologie du loisir
Current Sociology XVI. 1.
- Durkheim, E. 1893: De la division du travail social
Félix Alcan, Paris.
- Durkheim, E. 1897: Le suicide
Félix Alcan, Paris. /Magyarul: Az öngyilkosság.
Közgazdasági és Jogi, Budapest, 1967./
- Ellwein, T. 1971: Szabadidő és tömegkommunikáció
/Freizeit und Massenkommunikation Börsenblatt 1971.
dec. 17. Kéziratoss fordítás, MRT TK./
- Emmett, B.P. 1972: The Television and Radio Audience in Britain
In: McQuail, D. 1972: 195-219.
- Fauconnier, G. 1973: Massamedia en samenleving
Nederlandse Boeckhandel, Antwerpen - Utrecht.
- Ferge S. 1965: Munkanapok és pihenőnapok
Valóság 9.: 58 - 65.
- Ferge Zs. 1972: Social differentiation in leisure activity
choices: An unfinished experiment
In: Szalai 1972: 213-228.
- Ferge Zs. 1974: Adalékok a magyar időmérleg vizsgálatához 5-29.
in: Falussy B. /szerk/: Szabadidő és művelődés
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Budapest.
- Fischer J., Horánszky A., Kiss N., Szócs Z. 1974: A new
variant of discriminant analysis and its application
to distinguishing Festuca populations.
Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis
de Rolando Eötvös Nominatae Sectio Biologica 16 :
63-86. Budapest.
- Firszov, S.M., Muzdibajev K. 1975: A tömegkommunikációs esz-
közök felhasználásának mutatóiról és e mutatók rend-
szerének felépítéséről.
Módszertan, VI. 31. MRT Tömegkommunikációs Kutatóköz-
pont, Budapest.

- Frank, B. 1973: Tagesblauf und Mediennutzung der jugendlichen und erwachsenen Fernsehzuschauer
in: Stolte 1973: 67-200.
- Friedman, G. 1960: Leisure and technological civilisation
International Social Science Journal XII. 4.: 509-521.
- Friedmann, G. 1971: A szabadidő és a munka kielégületlensége
in: Ferge Zs. /szerk./: Francia szociológia: 179-222.
Közgazdasági és Jogi, Budapest.
- Fukász Gy. 1972: Munka, technika, kultúra.
Magvető, Budapest.
- Fukász Gy. 1973: A szabadszombat bevezetésének hatása a munkások hétfégi tevékenységének alakulására.
Szociológia 1973: 4: 492-518.
- Fukász Gy. 1974.a: A szabad szombatok bevezetésének hatása a magyar munkások szabad idő szokásainak, hétfégi tevékenységeinek alakulására: 52-98.
in: Falussy B. /szerk./: Szabadidő és művelődés
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Budapest
- Fukász Gy. 1974.b: Way of Life and Adult Education
Society and Leisure VI. 2.: 125-128.
- Fukász Gy. Szabad idő és életmód. /Kutatási koncepció/
Szakszervezetek Elméleti Kutató Intézete, Budapest.
- Furu, T. 1971.: The Function of Television for Children and Adolescents
Monumenta Nipponica, Sophia University, Tokyo
- Füllgrat, B. 1965: Fernsehen und Familie
Rombach, Freiburg
- Gahlin, A. 1976.: rádiózás helye a mindennapi életben.
Közlemények. VIII. 19. MRT Tömegkommunikációs
Kutatóközpont, Budapest
/Eredetileg: Radio usage in daily life - an alternative view Swedish Broadcasting Corporation Audience and Programme Research Department./
- Geerts, C. 1972: Télévision en milieu ouvrier
Etudes de radio-télévision 18: 74-91.

- Geerts, C. 1975: Une enquête budget-temps aupres des jeunes de 9 a 17 ans
RTB, Bruxelles
- Geiger, K., Sokol, L. 1959: Social Norms in Television Watching
American Journal of Sociology 65. 1: 174-181.
- Gerbner, G. Gross, L. 1976: A televízió mint a művelődés eszköze. /Television as Enculturation - A New Research Approach/
Módszertan, VII. 1. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont
- Goncharenko, M.P., Ananiichuk, V.B., Zakharchenko, M.V.,
Kulaga, G.I., Deribasova, L.P. 1963: Methodology of a Study of Working People's Time Budgets, and Some Results. /Nauchnye doklady vysshei shkoly: filosofskie nauki 1963. 1./
Soviet Sociology II. 1: 52-61.
- Gordon, L.A. /és mások/ 1971: A szabad idő tipologizálásának néhány problémája.
in: Farkas J. /szerk./: Szovjet szociológia ma: Kossuth, Budapest.
- Grazia, S. de 1962: Of time, work and leisure
The Twentieth Century Fund, New York.
- Grazsdannyikov, E.D., Traszkunova M.M: I. Az időmérleg jellemzésének mátrixmodellje. II. Az időfelhasználás mátrixmérlege.
Módszertan, VI. 1. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont Budapest.
- Grusin, B.A. 1970: Die freie Zeit als Problem. Soziologische Untersuchungen in Bulgarien. Polen, Ungarn und in der Sowjetunion.
V. Arno Spitz, Berlin
- Grusin, B.A. 1971: A közvélemény funkcionálása...
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Guilbert, M., Lowit, N., Creusen, J., 1965: Problèmes de methode pour une enquête de budgets-temps. Les cumuls d'occupations
Revue française de Sociologie VI. 3.: 325-335.

- Guilbert, M., Lowit, N., Creusen, J., 1967/a: Les budgets-temps et l'étude horaires de la vie quotidienne
Revue française de Sociologie VIII: 169-183.
- Guilbert, M., Lowit, N., Creusen, J., 1967/b: A propos d'une étude de Budget-temps
Communications 10: 155-166.
- Hanke, H. 1971: Kultur und Freizeit
Dietz, Berlin.
- Harangi L. /szerk./ 1964: Televízió és népművelés
Népművelési Intézet, Budapest
- Hassenforder, J. 1970: Szabad idő és nevelés
Tankönyvkiadó, Budapest.
- Hendriksen, P.M. 1971: A televízió nézők körében öt éven át végzett folyamatos felmérés néhány tanulsága Hollandiában.
Módszertan, III. 6. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Hermann, J. 1970: A szórakoztatás problémái.
Rádió és Televízió Szemle II. 1: 45-52.
- Hermann, J. 1971: Szórakozás és a szabad idő átstrukturálódása.
Rádió és Televízió Szemle III. 4.: 11-20.
- Himmelweit, H.T., Oppenheim, A.N., Vince, P. 1958:
Television and the Child
Oxford, University Press, London.
/Összefoglalás magyarul vö. Szecske 1976: 157-197./
- Hirich, M., 1964: The use of time in the study of social change
American Sociological Review 29: 386-397.
- Holman, M.A. 1961: National Fime- Budapest for the Year 2000
Sociology and Social Research 46. 1: 17-25.
- Hunziker, P., Lüscher, K., Fauser, R. 1975: Fernsehen im Alltag der Familie
Rundfunk und Fernsehen 23.4.

- Hunziker, P., 1976: Fernsehen und interpersonelle Kommunikation in der Familie.
Publizistik 21. 2.: 180-195.
- Javeau, C. 1967: Les enquêtes de budgets-temps: quelques considérations méthodologiques
Revue de l'Institut de Sociologie Brussels 1: 176-162.
- Juhász, E. /é.n./: A tömegkommunikációs eszközök használatának vizsgálata falusi bányászcsaládok körében. /Kézirat az MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont dokumentumtárában./
- Kerekes, P., Gaál, J., Bóta, Gy. 1969: A televízió hatása a gyermekolvasókra.
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Budapest.
- Kamphorst, T.J., Spruijt, A.P. 1969: Vrijetijd en Vrijetijdbesteding:
Analyse en Herorientatie.
Mens en Maatschappij 44. 2: 82-100.
- Kiefer-Rehnelt, M.-L., 1971: Freizeit und Massenmedien. Von der Arbeit - und freizeitorientierten Gesellschaft.
ZV - ZV: 1978-1984.
- Kint, G. 1965: Une étude internationale de budgets-temps
Cahiers R.T.B. - Études de Radio-Télévision 11-12: 36-39.
- Kline, F.G., 1971. Media Time Budgeting as a Function of Demographics and Life Style
Journalism Quarterly 48. 2: 211-221.
- Klopow, E.W. 1970: Zeitbudget und soziale Planung
Sowjetwissenschaft - Gesellschaftswissenschaftliche Beiträge 1.: 117-120.
- Kloskowska, A. 1970: Tömegkultúra
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Knupfer, G. 1947: Portrait of the Underdog
The Public Opinion Quarterly XI: 103-114.
- Kolpakov, B.T., Prudenzskij, G.A. 1964: Opit izucsenyija vnyerabocsevo vremeni trudjascsiszsja
in: Szociologija v SzSzsZR II: 209-224.
Miszl. Moszkva

- Kolpakov, B.T., Patrushev, V.D. /szerk./ 1971: Bjudzset vremenyi gorodszkovo naszelenyia "Sztatisztika", Moszkva
- Kovalcsik J., Sipos Zs., Szász J., 1972: Művelődés és közösség Népművelődési Propaganda Iroda, Budapest.
- Kovalcsik J. 1974: A művelődés és a kulturális élet változásai Budapesten /1945-1973/ Népművelési Propaganda Iroda
- Lanfant, M.-F. 1972: Les théories du loisir. Sociologie du loisir et idéologies PUF., Paris
- Larabes, E., Meyersohn, T. /szerk./ 1955: Mass Leisure Free Press, Glencoe, Ill.
- Lazarsfeld, P.F. 1940: Radio and the Printed Page New York.
- Lazarsfeld, P.F. Kendall, .: 1960: The Media Behavior of the Average American In: Schramm, W. 1960. /eredetileg in: Radio Listening in America Prentice Hall, New York, 1948./
- Leandrov, J. 1975: Neka pitanja razvoja radija /A rádió fejlődésének néhány kérdése./ Novinarstvo VI. 3-4: 16-34. /Fordítása az MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont dokumentum-tárában/.
- Lazarsfeld-Jahoda, M., Zeisel, H. 1933: Die Arbeitslosen von Marienthal. S. Hirzel, Leipzig
- Lippold, G. 1967: Querschnittanalyse von Zeitbudgets aus elf Ländern Wissenschaftliche Zeitschrift der Hochschule für Ökonomie, 4: 439-447.
- Lippold, G. és mások 1970: Das Zeitbudget der Bevölkerung V. Die Wirtschaft, Berlin.
- Lipsert, S.M., Trow, M., Coleman, J. 1956: Union Democracy The Free Press, Glencoe, Ill.

- Losonczi Á. 1973: Az életmódról
MTA Szociológiai Kutató Intézet, Budapest
- Losonczi Á., Szántó M. 1974: Living Style and Free Time
Society and Leisure VI. 2.: 129-130.
- Losonczy K. 1969: A munkaidő csökkentés és a szabad idő
Statisztikai Szemle 47. 1.: 18-30 és 47.2.: 129-140.
- Lovass A. 1974: Szabad idő és tömegkommunikáció
Módszertan, V. 2. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont
Budapest.
- Lundberg, G.A., Komarovskiy, M., McInerney, M.A. 1934: Leisure: A
Suburban Study
Columbia University Press, New York
- Lynd, R., Lynd, S. 1929: Middletown
Harcourt Brace, New York.
- Maisel, R. 1973: The Decline of Mass Media
The Public Opinion Quarterly XXXVI. 2. 159-170.
- Mándi P. 1965: Könyvolvasás és könyvvásárlás Magyarországon
Könyvkiadók és Terjesztők Tájékoztató Központja,
Budapest.
- Mándi P., 1969: A munkások és a könyv
Könyvkiadók és Terjesztők Tájékoztató Központja,
Budapest.
- Márványi, Gy. 1973: A televízió jövője.
Rádió és Televízió Szemle V. 2: 14-22.
- Matthes, J. /és mások, Szerk./ 1973: Alltagswissen, Inter-
aktion und gesellschaftliche Wirklichkeit I-II.
Rowohlt, Reinbek b. Hamburg.
- Matthews, A.V.T., Abu-Laban, B. 1959: Job Satisfaction and
Leisure-time Activity
Sociology and Social Research 43.3: 189-196.
- McQuail, D. 1972: Sociology of Mass Communications
Penguin, Harmondsworth
- Meggs, P. 1973: A rádió és a többi tömegkommunikációs eszköz
fényében.
Puerto de la Cruz. Tenerife. Rádiókutatások I. Nemzetközi
Hete - V. dolgozat.
/Kézirat az MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont
dokumentumtárában./

- Merton, R.K. 1957: Social Theory and Social Structure
The Free Press of Glencoe, New York.
- Mesterházi M. 1970: A kizárólagos helyesség igénye nélkül.
- Hozzászólás Takács Ferenc tanulmányához -
Rádió és Televízió Szemle II.4: 103-114.
- Meyersohn, R. 1968. Television and the Rest of Leisure
The Public Opinion Quarterly XXXII. 1.: 102-113.
- S.Molnár E., Semjén A. 1969: A rádióműsorok hallgatottsága -
televízióműsorok nézettsége I-II.
Tanulmányok, MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont,
Budapest.
- Moles, A.A. 1970: A rádió és televízió a társadalom kulturális
fejlődésének szolgálatában.
Rádió és Televízió Szemle II. 3: 43-56.
- Moore, W.E., 1963: Man, Time and Society
John Wiley et Sons, New York - London
- Moray, N. 1969/a.: Listening and attention
Penguin, Harmondsworth
- Moray, N. 1969/b.: Attention, Selective Processes in Vision and
Hearing
Hutchinson Educational, London
- Nakanishi, N. 1963: A report on the How-Do-People-Spend-Their-
Time Survey
NHK Radio et TV Culture Research Institute, Tokyo
- Nakanishi, N. 1966: A report on the How-Do-People-Spend-Their-
Time Survey in 1965.
NHK Public Opinion Research Institute, Tokyo
- Nakanishi, N. 1968: A Study of International Comparison of
Time Budget
NHK Public Opinion Research Institute, Tokyo
- Nakajima, J. 1972: Leisure Situation in Japan - A collection
of relevant statistical tables.
Studies of Broadcasting 8: 111-142.
- Nemes F., - Szelényi I. 1973: Az ingázásról.
Valóság 1.: 69-74.
- Neuman, W.R. 1976: Patterns of Recall among Television News
Viewers.
The Public Opinion Quarterly 40. 1: 115-123.

- Noelle-Neumann, E. 1971: Miért fog megmaradni az újság?
Közlemények III. 75. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Oszipov, G.V. Frolov, Sz.F., 1964: Vnyerabocseje vremja i jevo iszpolzovanyie
in: Szociologija v SzSzSzR II. 225-242.
Miszl, Moszkva.
- Patrushev, V. 1962: Studying the Time- Budgets of Working People
Soviet Sociology 1,1: 38-43.
/eredetiben: Vesztnyk Sztatisztiki 1961. 11./
- Patrushev, V.D. 1968: Das Zeitbudget und die Besonderheiten seiner Nützung in den sozialistischen und kapitalistischen Ländern
Wissenschaftliche Zeitschrift der Technischen Universität Dresden 13 /3/: 674-679.
- Patrushev, V.D. Parfenova, A. 1966: Izucsenyie bjudzsetov vremeni v szocialiszticeszkih i kapitaliszticeszkih sztranah.
Vesztnyk Sztatisztiki 2: 12-20.
- Pietilä, V. 1969: On the Accumulation of the Mass Media Use
Research Reports from the Section for Long-Range-Planning, The Finnish Broadcasting Company 1969. 4.:
1 - 17.
- Pléh, Cs., Tunkli, L. 1970: Pszichológusok a "háttérrádiózásról".
Rádió és Televízió Szemle II. 1: 35-44.
- Pozzorno, A., 1959: Accumulation, loisir et rapports de classe
Esprit 1959/6: 1000-1016.
- Prosenc, M. 1969: Übersicht über empirische Freizeituntersuchungen
Emnid - Institut, Bielefeld
- Prudenzski, G.A. 1960: Szvobodnoe vremja trudjácshszja v szocialiszticeszkom obscsesztve.
Kommuniszt 15: 40-48.
- Prudenzsky, G. 1967: Zeitbudgeterhebungen.
Sowjetwissenschaft - Gesellschaftswissenschaftlich
Beiträge 8: 818-825.

- Pütz, K.J. 1970: Zeitbudgetsforschung in der Sowjetunion.
Hain, Meisenheim
- Rammstedt, O. 1975: Alltagsbewusstsein von Zeit
Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie
27.1.: 47-63.
- Repman, R., Walther, W. 1974: Medienkooperation - modelliert
und gemessen
Theorie und Praxis des sozialistischen Journalismus 4. 52-
/Magyarul: Módszertan. VI. 25. MRT Tömegkommunikációs
Kutatóközpont, Budapest./
- Rezsőházy, R. 1970: Temps Social et Developpement
La Renaissance du Livre, Brüssel.
- Révész, K. 1972: A hét napjainak hallgatottsági- nézettségi
profilja 1971-ben.
Tanulmányok, IV. 11. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont,
Budapest.
- Riley, J.W. Cantwell, F.V., Ruttiger, K.F. 1949: Some Observation
on the Social Effects of Television
The Public Opinion Quarterly XIII. 2.: 223-234.
- Ritter, F. 1970: A rádió és a televízió kölcsönhatása.
Rádió és Televízió Szemle II. 3: 15-42.
- Roberts, K. 1970: Leisure
Longmann, London.
- Robinson, J.P. 1969: Television and leisure time: yesterday,
today and /maybe/ tomorrow.
The Public Opinion Quarterly XXXIII. 2: 210-222.
/Magyarul in: Szecskő T. 1976: 105-120./
- Robinson, J.P., Converse P.E. 1972: The impact of television
on mass media usages: a cross-national comparison
in: Szalai 1972: 197-212.
- Rosenbaldt, B. von 1969: Tagesläufe und Tätigkeitssysteme - Zur
Analyse der Daten des internationalen Zeitbudget-Projekts.
Soziale Welt 1: 49-79.
- Rudas J. 1969: A szabadidő tevékenységek társadalmi motivumairól
Népművelési Propaganda Iroda, Budapest.

- Rudas, J. /é.n./: Városi dolgozó fiatalok szabadidő-tevékenységéről.
KISZ Központi Iskola, Ifjúságkutató csoport, Budapest.
- Samuelson, M., Carter, R.F. Ruggels, L. 1963: Education, Available Time and Use of Mass Media
Journalism Quarterly 40.4: 491-496.
- Sándor, Gy. 1964: Szabad idő, művelődés, televízió
Társadalmi Szemle XIX. 7: 44-58.
- Sándor, Gy. 1973: A televízió és a közönség
Gondolat, Budapest.
- Scheuch, Erwin K. 1967: Die Verwandung von Zeit in West und Osteuropa
GFMJ - Mitteilungen 3. 5:65-73 és 4. 5: 97-100.
- Scheuch, E.K. 1969: Soziologie der Freizeit
In: König R., /szerk./: Handbuch der empirischen Sozialforschung II: 735-833.
Enke, Stuttgart
- Scheuch, E., Meyersohn, R. 1972: Soziologie der Freizeit
Kiepenheuer und Witsch, Köln
- Schmidtchen, G. /és mások/ 1958: Die Freizeit I-II.
Institut für Demoskopie, Allensbach
- Schramm, W. /szerk./ 1960: Mass Communications
University of Illinois Press, Urbana
- Schramm, W. 1963: The Science of Human Communication
Basic Books, New York.
- Schütz, A. 1974: Der sinnhafte Aufbau der sozialen Welt
Suhrkamp, Frankfurt a.M. /Először: Wien, Springer 1934./
- Seebom Rowntree, B., Lavers, G.R. 1951: English Life and Leisure
Longmans, Green, and Co, London-New York-Toronto
- Shukowski, J. 1968: Der Marxismus-Leninismus über die Freizeit als ökonomische Kategorie.
Sowjetwissenschaft - Gesellschaftswissenschaftliche Beiträge 8: 812-819.

Silbermann, A. 1966: Bildschirm und Wirklichkeit
Ullstein, Berlin

Silbermann, A. 1969/a: Massenkommunikation
in: König, R. /szerk./: Handbuch der empirischen
Sozialforschung II: 675-734.
Enke, Stuttgart

Silbermann, A. : /szerk./ 1969/b: Reader Massenkommunikation
Bertelsmann, Bielefeld

Sorokin, P., Berger, C.Q. 1939: Time Budgets of Human Behavior
Harvard University Press, Cambridge, Mass

Sorokin, P., Merton, R.K. 1937: Social Time: A Methodological
and Functional Analysis.
American Journal of Sociology XLII. 5: 615-629.

Steiner, G.A. 1971: Az emberek televíziót néznek I-II.
MRT. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.

Steinmann, M.F. 1973: Publikumsforschung und Programmstruktur
beim Schweizer Fernsehen
Publizistik 73.1.: 71-90.

Stolte, D. szerk. 1973: Das Fernsehen und sein Publikum
V.Hase und Kohler, Mainz

Stückerath, F., - Schottmayer, G. 1967: Fernsehen und Grosstadt-
jugend
Braunschweig 1967.

Swados, H. 1958. Less Work - Less Leisure
in: Larrabee és Meyersohn 1958: 353-363.

Szalai S. 1964.a: Differential Work and Leisure Time-budgets as a
Basis for Intercultural Comparison
New Hungarian Quarterly 16.: 105-119.

Szalai, S. 1964/b: Idő a mérlegen
Valóság VII. 3.: 11-25.

Szalai, A. /ed/ 1972.a: The use of time. Daily activities of urban
and suburban populations in twelve countries
Mouton, The Hague - Paris

- Szalai S. 1972.b: The Organization and Execution of Cross-national Survey Research Projects
Unitar, New York
- Szalai, A. 1976: Media Abundance and the Future of Mass Communications
International Social Science Council Standing Committee on Comparative Research
- Szántó, M. 1965: A szabad idő tanulmányozásának néhány előzetes tapasztalata
Béke és Szocializmus 1965. jún.
- Szántó, M. 1967: Életmód, művelődés, szabad idő
Akadémia, Budapest.
- Szántó, M. 1971: Szabad szombat és életmód változások a városokban lakó ipari keresők körében I-II.
Munkaidő és Életszinvonal Távlati Tervezési Bizottság, Budapest
- Szántó, M. 1973: Gondolatok a szabad idő "értékéről"
Szociológia 2.: 156-169.
- Szántó, M. 1974/a: A szabad szombat bevezetése és a városokban élő ipari munkavállalók életmódjában bekövetkezett változások: 33-51.
in: Falussy B. /szerk./: Szabadidő és művelődés
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Budapest
- Szántó, m. 1974/b: Munkaidő-csökkentés és életmód
Akadémiai, Budapest
- Szecső T. 1966: A rádiózás szociológiai és pszichológiai problémái
A Magyar Rádió Szakkönyvtára 10. Budapest
- Szecső T. 1971: Kommunikációs-rendszer, - köznapi kommunikáció.
Akadémiai, Budapest.
- Szecső T. /szerk./ 1976: A televíziós jelenség
Gondolat, Budapest
- Székfü A. 1973: Televízió és rádió készülékellátottság, 1972. Tanulmányok V. 21. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.

- Szekfü A. 1974: Munkások újságot olvasása, 1972.
Tanulmányok VII. 9. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Szelényi, I. 1962: A szabad idő és a nők helyzete.
Valóság V. 4.: 70-75.
- Szentirmai, L. 1976: Egyetemi hallgatók Szegeden
Gondolat, Budapest.
- Sziklai, I. 1969: A cigánykérdés pedagógiai problémái.
In: Jegyzőkönyv a TIT Szociológiai és Néprajzi Csoportjának cigánykutatással foglalkozó 1969. június 8-i konferenciájáról. TIT, Budapest: 27-43.
- Takács F. 1970: Polémiák a rádióműsor szerkesztése közben.
Tanulmányok II. 3. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Takács F. 1975: A rádióműsor szerkesztése
Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest
- Tamura, M. 1972: Leisure of the Japanese
Studies of Broadcasting 8: 27-48.
- Tardieu, J. 1972: A rádió nagysága és gyengesége.
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Thoma L. /szerk./ 1974: A szabad idő koncepciója Marxnál.
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Budapest.
- Thoveron, G. 1971: Radio et télévision dans la vie quotidienne
Ed. de l'Institut de Sociologie ULB Bruxelles
- Thoveron, G. 1972: Mass Media sans Masse...
Etudes de radio-télévision. 18: 11-24.
- Thoveron, G. 1974: Premières Reflexions a Partir du Texte
"Leisure and the Mass Media". 2nd International Conference on Leisure and Education Budapest.
- Tichenor, P.J., Donohou, G.A. Olien, N.C. 1970: Mass Media Flow and Differential Growth in Knowledge
The Public Opinion Quarterly XXXIV. 2: 159-170.
- Tomoo Sato 1965: Sociological Structure of "Mass Leisure" in its Relationship to Television
Studies of Broadcasting 3. /Magyarul: Módszertan IV.14. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest./

- Tomoo Sato /é.n./: A general conceptual scheme of mass leisure and its applied pattern in Japan
/Sokszorosított kézirat az MRT TK-ban./
- Tomka M. 1972: A televízió Nyitott Könyv c. műsora és a könyvforgalom
Tanulmányok IV. 2. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest. /Rövidebben in: Szecső 1976: 281-298./
- Tomka, M. 1973: A tévénézés és rádióhallgatás mértékénekváltozási trendjei, 1967-1972 között.
Tanulmányok V. 22. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Tomka, M. 1974: A közlekedési idő hatása a rádiózás és televíziózás mértékére
Közlemények, VI. 26.
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Tomka, M. 1975/a: A tévénézés és rádióhallgatás adatai különböző társadalmi csoportokban. I. Tévénézés, 2. Rádióhallgatás
3. Függelék.
Tanulmányok VII. 4-6. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Tomka, M. 1975/b: Munkások tévénézése és rádióhallgatása
Tanulmányok VII. 7. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Tomka, M. 1975/c: Esti rádióhallgatási szokások.
Tanulmányok VII. 11. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Trethowan, J. 1975.: The development of radio
BBC, London
- Vágh M. /szerk./ 1967: A szabadidő
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Budapest.
- Vágh M. 1971: A szabadidő és a televízió /Kézirat/
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Budapest
- Vágh, M. /szerk./ 1974: Szabad idő és művelődés. A magyar szakirodalom válogatott bibliográfiája 1961-1973: 303-360.
in: Falussy B. /szerk./ Szabadidő és művelődés
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Budapest.

- Valkó, E. 1974: A képes hetilapok - Nők Lapja, Képes Ujság; Tükör, Ország-Világ olvasói, 1972.
Közlemények, VI. 28. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest
- Valkó, E. 1976: A munkahelyi rádiózásról.
Közlemények, VIII. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Varga, K. 1975: Az időmérleg kutatások
Szociológia 1. 48-50.
- Veblen, T. 1975: A dologtalan osztály elmélete
Közgazdasági és Jogi, Budapest
- Vitányi, I. 1974: A szabad idő felhasználásának rétegek szerinti vizsgálata, különös tekintettel a művelődésre és a szórakozásra. Következtetések a közművelődés számára. Zárótanulmány.
MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Wallace, A.F.C. 1973: Die psychische Einheit menschlicher Gruppen
In: Matthes 1973. II. 285-322.
- Wangermée, R. 1970: A rádiózás fejlődése tizenegy európai országban az elmúlt öt év során.
Közlemények II. 54. MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Walthers, J., Stone, V.A. 1971: Television and Family Communication
Journal of Broadcasting XV. 4: 409-414.
- Weiss, R.S., Riesman, D. 1961: Some Issues in the Future of Leisure
Social Problems 9. 1: 79-86.
- White, C. 1955. Social class differences in the use of leisure
American Journal of Sociology 61: 145-151.
- Wippler, R. 1970: Leisure Behavior: A Multivariate Approach
Sociologica Neerlandica 6. 1: 51-67

- Zsuravlev, G.T. 1974: Szvobodnoe vremja trudjascsihszja i jevo izucsenyie sz primenyenijem metodov variacionnoj sztatisztiki
in: Szociologija v SzSzsZR II: 243-261. Miszt, Moszkva
- Yamamoto, T. 1964: The Growth of Television in Japan
Studies of Broadcasting 2. 81-126.

Szerző nélküli művek ^x:

- Auswirkungen 1968: = Auswirkungen des Fernsehens in Deutschland
Institut für Demoskopie, Allensbach
- BBC 1965. = The people's activities
BBC Audience Research Department, London
- Emnid 1969.a = Emnid-Dokumentation zur Freizeitforschung
Emnid, Bielefeld
- Emnid 1969.b. = Freizeit und Privatleben
Emnid, Bielefeld
- Fernsehen 1968. = Fernsehen im Leben der Erwachsenen
Hans-Bredow - Institut, Hamburg
- Freizeit 1973. = Freizeit wozu ?
Deutsche Gesellschaft für Freizeit, Düsseldorf
- How do people 1971. = How do people spend their time in Japan
NHK Public Opinion Research Institut, Tokyo
- Igy látják...1963. = Igy látják ők. Külföldi szakemberek rádióról, televízióról. /Rádió és televízió szakkönyvtár 1./
MRT, Budapest
- KSH 1963. = A televízió és hatása.
KSH, Budapest
- KSH. 1964.a. = Napjaink és a TV.
KSH, Budapest

^x A rájuk való hivatkozás a szakirodalomban elterjedt rövidítésük, - ha ilyen van - a kiadó intézmény neve, vagy a cím kezdete és évszám szerint.

KSH 1964.b. = Magyarország népesedése 1962.

Statisztikai Időszaki Közlemények 1964. 2. KSH, Budapest

KSH 1965. = A nap 24 órája

Statisztikai Időszaki Közlemények 1965. 8. KSH, Budapest

KSH 1966. = Társadalmi rétegződés Magyarországon

Statisztikai Időszaki Közlemények 1966. 11. KSH, Budapest

KSH 1974. = Az 1973 évi mikrocenzus adatai.

KSH, Budapest

Le public 1974. = Le public de la radio 1972-1973.

RTB, Bruxelles

La public 1975. = Le public de la radio 1973-1974.

RTB, Bruxelles

Les enquêtes 1965. = Les enquêtes budget-temps et la
connaissance du comportement du public en matière de
radio-télévision.

Études de radio-télévision 11-12. /Gyűjteményes szám/

MRT 1964.a. = Felmérés "A Szabó-Család" c. folytatásos rádió-
játékról.

Közüvéleménykutatás 1. Magyar Rádió és Televízió Közüvé-
leménykutató Osztály, Budapest

MRT 1964. b. = Közüvéleménykutatás a TV-előfizetők körében
Magyar Rádió és Televízió Közüvéleménykutató Osztály,
Budapest

NOS 1972. = Luisteromstandigheden

Nederlandse Omroep Stichting, Hilversum

Notes 1963. = Notes sur quelques effets de l'expansion de la
T.V. sur les loisirs en Belgique.

Études de radio-télévision 3-4.: 107-120.

Swèdes 1970. = Swedes and their bedtimes.

Sveriges Radio, Audience and Programme Research /h.n./

Tijdbesteding /é.n./ = Tijdbesteding in Nederland

Intomart /h.n./

Vita 1971. = Vita a háttérrádiózásról.

Tanulmányok III. 2. MRT Tömegkommunikációs Kutatóköz-
pont, Budapest.

DOKUMENTÁCIÓ

A/ A tévénézés néhány adata.

I. tábla. Tévénézők és nem nézők aránya különböző társadalmi csoportokban, pénteken, szombaton és vasárnap.

/Százalékban/

1. Nem, 2. Életkor, 3. Foglalkozás, 4. Iskolai végzettség, 5. Lakóhely szerinti csoportokban.

II. tábla. A tévénézés átlagos hossza különböző társadalmi csoportokban - pénteken, szombaton és vasárnap /Percben/

1. Nem, 2. Életkor, 3. Foglalkozás, 4. Iskolai végzettség, 5. Lakóhely szerinti csoportokban.

III. tábla. A tévénézés átlagos hossza különböző társadalmi csoportok azon tagjai körében, akik aznap egyáltalán néztek tévét - pénteken, szombaton és vasárnap. /Percben/

1. Nem, 2. Életkor, 3. Foglalkozás, 4. Iskolai végzettség, 5. Lakóhely szerinti csoportokban.

IV. tábla. A tévénézés hossza foglalkozás és tévétulajdon szerinti csoportokban, azok átlagában, akik néztek televíziót /Percben/

1. Péntek, 2. Szombat, 3. Vasárnap.

B/ A rádióhallgatás néhány adata.

V. tábla. Rádióhallgatók és rádiót nem hallgatók aránya különböző társadalmi csoportokban - pénteken, szombaton és vasárnap /Százalékban/

1. Nem, 2. Életkor, 3. Foglalkozás, 4. Iskolai végzettség, 5. Lakóhely szerinti csoportokban.

VI. tábla. A rádióhallgatás átlagos hossza különböző társadalmi csoportokban - pénteken, szombaton és vasárnap /Percben/

1. Nem, 2. Életkor, 3. Foglalkozás, 4. Iskolai végzettség, 5. Lakóhely szerinti csoportokban.

VII. tábla A rádióhallgatás átlagos hossza különböző társadalmi csoportok azon tagjai körében, akik aznap egyáltalán nem hallgattak rádiót - pénteken, szombaton és vasárnap /Percben/

1. Nem, 2. Életkor, 3. Foglalkozás, 4. Iskolai végzettség, 5. Lakóhely szerinti csoportokban.

C/ Tévénézési és rádióhallgatási arányok reggeltől estig, óránként.

VIII. tábla. A tévénézők aránya a Magyar Televízió műsorideje alatt - pénteken, szombaton és vasárnap /A felnőtt lakosság százalékában/.

IX. tábla. A kizárólagos tevékenységként és más elfoglaltsággal egyidőben rádiózók aránya óránként hajnaltól éjfélig a hét négy napján. /A felnőtt lakosság százalékában./

I. tábla

A tévénezők és a tévét nem nézők^x aránya különböző társadalmi csoportokban - pénteken, szombaton és vasárnap /1972. V. 12-14./ /A csoportok százalékában^{xx}/

1. Nem szerinti csoportokban

	A V I Z S G Á L A T N A P J A					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	néző	nem néző	néző	nem néző	néző	nem néző
Férfi	47,5	52,5	64,1	35,9	70,5	29,5
Nő	44,8	55,2	60,1	39,6	65,4	34,6

^x Itt nézőnek nevezzük mindazokat, akik az adott napon bár^a milyen hosszú, ill. rövid ideig néztek tévét. A nem nézők egyáltalán nem néztek tévét ezen a napon.

^{xx} Az egyes csoportok nagysága naponként eltérő. Ezért itt külön nem közöljük. Megtalálható azonban a Függelék X. 2-6. tábláin.

2. Életkor szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	néző	nem néző	néző	nem néző	néző	nem néző
30 évnél fiatalabb	43,5	56,5	69,7	30,3	78,8	21,2
30 - 39 év	55,1	44,9	72,4	27,6	73,7	62,3
40 - 49 év	52,6	47,4	71,8	28,2	75,4	24,6
50 - 59 év	46,2	53,8	58,7	41,3	67,9	32,1
60 éves és idősebb	34,3	65,7	44,4	55,6	49,6	50,4

3. Foglalkozás szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	néző	nem néző	néző	nem néző	néző	nem néző
Vezető állású értelmiségi	62,0	38,0	79,3	20,7	90,2	9,8
Egyéb szellemi dolgozó	59,0	41,0	81,6	18,4	85,4	14,6
Nem mezőgazdasági						
- szak- és betenitott munkás	49,8	50,2	70,4	29,6	77,5	22,5
- egyéb fizikai dolg.	42,8	57,2	63,7	36,3	61,3	38,7
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	40,5	58,5	51,4	48,6	57,1	42,9
Háztartásbeli	40,9	59,1	53,8	46,2	57,9	42,1
Nyugdíjas	41,2	58,8	45,4	54,6	55,1	44,9

4. Iskolai végzettség szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	néző	nem néző	néző	nem néző	néző	nem néző
0 - 4 osztályt végzett	32,0	68,0	46,3	53,7	44,8	55,2
5 - 7 osztályt végzett	40,6	59,7	51,4	48,6	59,6	40,4
8 osztályt végzett	52,9	47,1	69,8	30,2	76,0	24,0
Középiskolát végzett	56,3	43,7	81,2	18,8	85,0	15,0
Főiskolát, egyetemet végzett	56,1	43,9	81,7	18,3	91,9	8,1

5. Lakóhely szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	néző	nem néző	néző	nem néző	néző	nem néző
Budapesten lakók	54,3	45,7	72,7	26,3	78,1	21,9
Vidéki városban lakók	49,4	50,6	65,0	35,0	75,6	24,4
5000 főnél nagyobb -	44,5	55,5	59,3	40,7	63,5	36,5
1500 - 5000 lakosú -	38,8	61,2	56,5	43,5	57,3	42,7
1500 - főnél kisebb -						
- községben lakók	44,4	55,6	51,0	49,0	60,0	40,0

II. tábla

A tévénézés átlagos hossza különböző társadalmi csoportokban^x
 - pénteken, szombaton és vasárnap /1972. V. 12-14./ /Percben/

1. Nem szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Férfi	59	147	181
Nő	52	113	128

2. Életkor szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
30 évnél fiatalabb	51	148	177
30 - 39 éves	60	137	153
40 - 49 éves	60	150	168
50 - 59 éves	55	128	153
60 éves és idősebb	49	93	124

^x Az egyes csoportok nagysága naponként eltérő. Ezért itt külön nem közöljük. Megtalálható azonban a Függelék X. 2-6.tábláin. Ez az átlag tehát a csoport egészét jellemzi. Egyaránt szerepelnek benne azok, akik egyáltalán nem néztek tévét és azok, akik rövidebb-hosszabb ideig néztek. /Ellentétben a III. táblázatokon közölt átlagértékekkel./

3. Foglalkozás szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású és értelmiségi	71	175	227
Egyéb szellemi dolgozó	67	173	186
Nem mezőgazdasági			
- szak- és betanított munkás	61	160	185
- egyéb fizikai dolgozó	47	114	134
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	38	79	114
Háztartásbeli	45	98	102
Nyugdíjas	59	105	141

4. Iskolai végzettség szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztályt végzett	41	92	93
5 - 7 osztályt végzett	50	94	127
8 osztályt végzett	61	156	175
Középiskolát végzett	67	176	197
Főiskolát, egyetemet végzett	68	189	233

5. Lakóhely szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapesten lakók	71	175	199
Vidéki városban lakók	60	144	184
5000 főnél nagyobb -	54	100	134
1500 - 5000 lakosú -	43	100	113
1500 főnél kisebb - község- ben lakók	46	91	107

III. tábla

A tévénézés átlagos hossza különböző társadalmi csoportok^x azon tagjai körében, akik aznap egyáltalán néztek tévét^{xx} -
pénteken, szombaton és vasárnap /Percben/.

1. Nem szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Férfi	95	216	235
Nő	111	179	184

2. Életkor szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
30 évnél fiatalabb	111	198	206
30 - 39 éves	107	181	194
40 - 49 éves	111	201	210
50 - 59 éves	113	207	210
60 éves és idősebb	133	198	224

^x Az egyes csoportok nagysága naponként eltérő. Ezért itt külön nem közöljük. Azoknak a - csoportonkénti - arányát akik egy-egy napon néztek tévét, a I.1-5. táblák tartalmazzák.

^{xx} Ez tehát a nézők nézési időtartamainak átlaga. /Ellentétben a II. táblákon közölt a társadalmi csoport néző és nem néző tagjait egyaránt tartalmazó átlagértékekkel./

3. Foglalkozás szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású és értelmiségi	111	209	241
Egyéb szellemi dolgozó	109	204	203
Nem mezőgazdasági			
- szak- és betanított munkás	118	214	221
- egyéb fizikai dolgozó	108	171	202
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	93	149	189
Háztartásbeli	105	176	167
Nyugdíjas	131	214	229

4. Iskolai végzettség szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztályt végzett	120	187	187
5 - 7 osztályt végzett	118	175	199
8 osztályt végzett	111	211	214
Középiskolát végzett	112	204	216
Főiskolát, egyetemet végzett	115	221	238

5. Lakóhely szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapesten lakók	123	226	231
Vidéki városban lakók	115	211	228
5000 főnél nagyobb -	118	186	195
1500 - 5000 lakosú -	105	169	182
1500 főnél kisebb -	102	170	169
községben lakók			

IV. tábla

A tévénézés hossza foglalkozás és tévétulajdon szerinti csoportokban, azok átlagában, akik néztek televíziót /Percben/

1. Péntek /1972. V. 12.

A megkérdezettek száma N = fő	Értelmiségi és egyéb szellemi dolgozó		Ipari szak- vagy betanított munkás		Egyéb ipari munkás		Mezőgazdasági fizikai dolgozó		Háztartásbe- li		Nyugdíjas	
	TÉVÉJE van	nincs	TÉVÉJE van	nincs	TÉVÉJE van	nincs	TÉVÉJE van	nincs	TÉVÉJE van	nincs	TÉVÉJE van	nincs
	302	448	201	168	301	308						
%	93	87	73	27	58	42	62	38	56	44		
	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nem nézett
	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett	Nem nézett
%	65	56	45	4	96	7	61	9	56	4	96	
	35	44	93	7	36	93	329	34				
A tévénézők nézésének átlagos időtartama /perc/	110	118	111	218	91	110	105	110	139	98		

A megkérdezettek száma N = fő	Értelmiségi és egyéb szellemi dolgozó		Ipari szak- vagy betanított munkás		Egyéb ipari munkás		Mezőgazdasági fizikai dolgozó		Háztartás-beli		Nyugdíjas	
	TÉVÉJE van	TÉVÉJE nincs	TÉVÉJE van	TÉVÉJE nincs	TÉVÉJE van	TÉVÉJE nincs	TÉVÉJE van	TÉVÉJE nincs	TÉVÉJE van	TÉVÉJE nincs	TÉVÉJE van	TÉVÉJE nincs
	289	456	182	137	303	324						
%	91	82	67	33	56	52	48					
	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett	Nézett Nem Nézett
%	86 14	24 76	79 21	29 71	84 16	78 22	16 84	84 16	15 85	77 13	12 78	
A tévénézők tévénzésének átlagos időtartama /perc/	206 -	188 -	218 -	166 -	177 -	151 -	131 -	179 -	155 -	222 -	161 -	

IV. tábla

3. Vasárnap /1972. V. 14.

A megkérdezettek száma N = fő	Értelmiségi és egyéb szellemi dolgozó		Ipari szak- vagy betanított munkás		Egyéb ipari munkás		Mezőgazdasági fizikai dolgozó		Háztartásbe- li		Nyugdíjas	
	TÉVÉJE	nincs	van	TÉVÉJE	nincs	van	TÉVÉJE	nincs	van	TÉVÉJE	nincs	van
	307	476	162	161	321	363						
%	92	87	67	57	61	53	43	39	53	47		
	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett	Nézett
	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
	9	10	56	44	84	16	33	67	82	18	20	80
	10	16	84	16	84	16	23	77	86	14	14	86
	154	226	138	197	172	247	121	152	152	152	152	152
A. tévénézők tévénzésének átlagos időtartama /percben/	219	226	138	197	172	247	121	152	152	152	152	152

V. tábla

Rádióhallgatók és rádiót nem hallgatók^x aránya különböző társadalmi csoportokban - pénteken, szombaton és vasárnap
/ A csoportok százalékában^{xx}/

1. Nem szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	hallgatót rádiót	nem hallgatót	hallgatót rádiót	nem hallgatót	hallgatót rádiót	nem hallgatót
Férfi	68,3	31,7	72,9	27,1	65,3	34,7
Nő	72,7	27,3	72,7	27,3	65,8	34,2

2. Életkor szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	hallgatót rádiót	nem hallgatót	hallgatót rádiót	nem hallgatót	hallgatót rádiót	nem hallgatót
30 évnél fiatalabb	79,3	20,7	72,3	27,7	70,5	29,5
30 - 39 éves	72,2	27,8	76,2	38,8	66,4	33,6
40 - 49 éves	73,4	26,6	74,2	25,8	68,8	31,2
50 - 59 éves	69,1	30,9	72,8	27,2	64,2	35,8
60 éves és idősebb	64,8	35,2	68,5	31,5	59,0	41,0

^x Itt hallgatónak nevezzük mindazokat, akik az adott napon bármilyen formában és bármilyen hosszú ideig hallgattak rádiót. A nem hallgatók egyáltalán nem hallgattak rádiót ezen a napon.

^{xx} Az egyes csoportok nagysága naponként eltérő. Ezért itt külön nem közöljük. Megtalálható azonban a Függelék X. 2-6. tábláin.

3. Foglalkozás szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	hallga- tott rádiót	nem hall- ga- tott	hallga- tott rádiót	nem hall- ga- tott	hallga- tott rádiót	nem hall- ga- tott
Vezető állású és értelmiségi	84,8	15,2	84,5	15,5	80,4	19,6
Egyéb szellemi dolgozó	84,3	15,7	85,1	14,9	71,7	28,3
Nem mezőgazdasági						
- szak- és betanított munkás	73,7	26,3	70,6	29,4	67,2	32,8
- egyéb fizikai dolgozó	71,1	28,9	67,6	32,4	58,9	41,1
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	54,8	45,2	68,1	31,9	61,5	38,5
Háztartásbeli	70,8	29,2	68,6	31,4	64,2	35,8
Nyugdíjas	65,3	34,7	78,4	21,6	80,2	19,8

4. Iskolai végzettség szerinti csoportokban

	A vizsgálat napja					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	hallgattott rádiót	nem hallgattott	hallgattott rádiót	nem hallgattott	hallgattott rádiót	nem hallgattott
0 - 4 osztályt végzett	59,4	40,6	58,9	41,1	48,3	51,7
5 - 7 osztályt végzett	66,0	34,0	70,3	29,7	64,4	35,6
8 osztályt végzett	74,5	25,5	75,7	24,3	69,4	30,6
Középiskolát végzett	85,6	14,4	83,4	16,6	73,8	26,2
Főiskolát, egyetemet végzett	85,4	14,6	79,8	20,2	74,4	25,6

5. Lakóhely szerinti csoportokban

	A vizsgálat napja					
	Péntek		Szombat		Vasárnap	
	hallgattott rádiót	nem hallgattott	hallgattott rádiót	nem hallgattott	hallgattott rádiót	nem hallgattott
Budapesten lakók	81,8	18,2	78,7	21,3	76,7	23,3
Vidéki városban lakók	71,8	28,2	70,8	29,2	63,8	36,2
5000 főnél nagyobb -	67,1	32,9	72,2	27,8	60,5	29,5
1500 - 5000 lakosú -	68,3	31,7	70,8	29,2	63,2	36,8
1500 főnél kisebb - községben lakók	61,1	38,9	70,7	29,3	64,3	35,7

VI. tábla

A rádióhallgatás átlagos hossza különböző társadalmi csoportokban - pénteken, szombaton és vasárnap /Percben/

1. Nem szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Férfi	91	107	111
Nő	132	142	128

2. Életkor szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
30 évnél fiatalabb	129	132	125
30 - 39 éves	101	128	118
40 - 49 éves	112	121	133
50 - 59 éves	114	131	112
60 éves és idősebb	111	121	115

3. Foglalkozás szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású és értelmiségi	108	147	149
Egyéb szellemi dolgozó	114	156	121
Nem mezőgazdasági szak- és betanított munkás	112	110	117
Egyéb fizikai dolgozó	110	111	124
Mezőgazdasági fiz.dolgozó	69	85	87
Háztartásbeli	129	133	126
Nyugdíjas	128	142	126

x Az egyes csoportok nagysága naponként eltérő. Ezért itt külön nem közöljük, megtalálható azonban a Függelék X. 2-6. táblában.

4. Iskolai végzettség szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztályt végzett	107	101	99
5 - 7 osztályt végzett	102	114	116
8 osztályt végzett	121	138	129
Középiskolát végzett	133	148	133
Főiskolát, egyetemet végzett	121	135	124

5. Lakóhely szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapesten lakók	142	160	167
Vidéki városban lakók	124	125	119
5000 főnél nagyobb -	106	110	101
1500 - 5000 lakosú -	90	110	112
1500 főnél kisebb - községben lakók	92	115	86

VII. tábla

A rádióhallgatás átlagos hossza különböző társadalmi csoportok^x azon tagjai körében, akik aznap egyáltalán hallgatnak rádiót^{xx}
- pénteken, szombaton és vasárnap. /Percben/

1. Nem szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Férfi	133	147	170
Nő	182	195	195

2. Életkor szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
30 évnél fiatalabb	163	183	177
30 - 39 éves	140	168	178
40 - 49 éves	153	163	193
50 - 59 éves	165	180	174
60 éves és idősebb	171	177	195

^x Az egyes csoportok nagysága naponként eltérő. Ezért itt külön nem közöljük. Azoknak a - csoportonkénti - arányát, akik egy-egy napon hallgattak rádiót, a V. táblák tartalmazzák.

^{xx} Ez tehát a rádióhallgatók hallgatási időtartamának átlaga /ellentétben a VI. táblákon közölt, a társadalmi csoport néző és nem néző tagjait egyaránt tartalmazó átlagértékekkel./

3. Foglalkozás szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású és értelmi- ségi	127	174	185
Egyéb szellemi dolgozó	135	183	169
Nem mezőgazdasági			
- szak- és betanított munkás	152	156	174
- egyéb fizikai dolgozó	155	164	211
Mezőgazdasági fizikai dol- gozó	126	125	141
Háztartásbeli	182	194	196
Nyugdíjas	196	181	157

4. Iskolai végzettség szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t - n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztályt végzett	157	162	184
5 - 7 osztályt végzett	149	157	167
8 osztályt végzett	157	163	178
Középiskolát végzett	147	168	170
Főiskolát, egyetemet végzett	134	162	157

5. Lakóhely szerinti csoportokban

	A v i z s g á l a t - n a p j a		
	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapesten lakók	174	203	218
Vidéki városban lakók	173	176	186
5000 főnél nagyobb -	158	152	167
1500 - 5000 lakosú -	132	155	177
1500 főnél kisebb -	151	163	134
- községben lakók			

VIII. tábla

A tévénézők aránya a Magyar Televízió műsorideje^x alatt -
pénteken, szombaton és vasárnap /A felnőtt lakosság száza-
lékában/

	Péntek	Szombat	Vasárnap
8,00- 8,15	-	Nincs adás	0
9,00 - 9,15	0	0	1
10,00 - 10,15	0	0	2
10,00 - 11,00	0	0	4
12,00 - 12,15	0	N i n c s adás	4
13,00 - 13,15	0	N i n c s adás	1
14,00 - 14,15	0	4	1
15,00 - 15,15	0	12	7
16,00 - 16,15	0	14	36
17,00 - 17,15	1	7	39
18,00 - 18,15	3	7	25
19,00 - 19,15	9	14	27
-----	-----	-----	-----
19,30 - 19,45	24	28	31
-----	-----	-----	-----
20,00 - 20,15	32	46	50
20,15 - 20,30	32	50	53
20,30 - 20,45	33	52	53
20,45 - 21,00	32	51	51
21,00 - 21,15	29	49	31
21,15 - 21,30	27	48	26
21,30 - 21,45	24	46	21
21,45 - 22,00	19	45	18
22,00 - 22,15	11	40	9
22,15 - 22,30	9	37	6
22,30 - 22,45	6	32	Nincs adás
22,45 - 23,00	Nincs adás	22	Nincs adás
23,00 - 23,15	Nincs adás	7	Nincs adás
23,15 - 23,30	Nincs adás	5	Nincs adás
23,30 - 23,45	Nincs adás	3	Nincs adás
23,45 - 24,00	Nincs adás	2	Nincs adás

^xPénteken 8,05 - 12,20, 13,10 - 16,10, 17,10 - 22,40
Szombaton 9,05 - 11,55, 14,08 - 23,50 és
Vasárnap 8,00 - 13,15, 14,08 - 22,30

IX. tábla

A kizárólagos tevékenységként és más elfoglaltsággal egyidőben rádiózók aránya óránként, hajnaltól éjjelig a hét négy napján. /A felnőtt lakosság százalékában./

I d ő s z a k	P É N T E K			S Z O M B A T		
	Kizárólagos	Mással együtt	Összesen	Kizárólagos	Mással együtt	Összesen
4,00 - 4,15	0	1	1	0	1	1
5,00 - 5,15	1	14	15	0	12	12
6,00 - 6,15	1	19	20	1	17	18
7,00 - 7,15	1	21	22	1	22	23
8,00 - 8,15	0	11	11	0	13	13
9,00 - 9,15	0	8	8	0	10	10
10,00 - 10,15	0	11	11	1	13	14
11,00 - 11,15	1	10	11	0	12	12
12,00 - 12,15	1	23	24	1	23	24
13,00 - 13,15	1	8	9	1	12	13
14,00 - 14,15	1	7	8	0	8	8
15,00 - 15,15	1	9	10	1	9	10
16,00 - 16,15	1	7	8	1	8	9
17,00 - 17,15	2	11	13	1	9	10
18,00 - 18,15	1	8	9	1	9	10
19,00 - 19,15	3	11	14	3	10	13
20,00 - 20,15	2	5	7	2	5	7
21,00 - 21,15	1	2	3	1	2	3
22,00 - 22,15	1	2	3	1	1	2
23,00 - 23,15	1	0	1	1	2	3

IX. tábla /folytatása/

I d ő s z a k	V A S Á R N A P			H É T F Ő		
	Kizáró- lagos	Mással együtt	Összesen	Kizáró- lagos	Mással együtt	Összesen
4,00 - 4,15	-	0	0	0	1	1
5,00 - 5,15	-	2	2	0	12	12
6,00 - 6,15	0	12	12	1	18	19
7,00 - 7,15	1	18	19	0	22	22
8,00 - 8,15	1	17	18	1	9	10
9,00 - 9,15	1	13	14	0	7	7
10,00 - 10,15	1	15	16	1	11	12
11,00 - 11,15	2	16	18	1	9	10
12,00 - 12,15	2	28	30	1	24	25
13,00 - 13,15	1	12	13	1	10	11
14,00 - 14,15	2	9	11	1	9	10
15,00 - 15,15	2	6	8	1	10	11
16,00 - 16,15	3	5	8	1	10	11
17,00 - 17,15	3	5	8	3	12	15
18,00 - 18,15	2	5	7	3	10	13
19,00 - 19,15	2	5	7	6	15	21
20,00 - 20,15	2	3	5	7	12	19
21,00 - 21,15	1	1	2	4	6	10
22,00 - 22,15	1	1	2	1	3	4
23,00 - 23,15	1	1	2	0	1	1

2. A vizsgálat leírása

a./ A feladat

1972 január végén az MR Tömegkommunikációs Kutatóközpont komplex kutatási tervet készített. A kutatás elé különböző célokat tűztek.

- Az 1967-ben és 1969-ben végzett országos hallgatottsági és nézettségi vizsgálatokhoz hasonlóan /Bereczky, Békés 1967. és S.Molnár, Semjén 1969/ országos reprezentatív adatokat kellett biztosítania a televízió és a rádió műsorainak hallgatottságáról.
- Tisztázni kellett, milyen helyet foglal el a tévénézés az egyéb szabadidős tevékenységek között, s a napirend egészében?
- Adatokat kellett biztosítania a fenti alapvető feladatoktól függetlenül a Kutatóközpontban folyó számos egyéb vizsgálatához.

Az első, részben nagyobb igényű tervvel szemben a kutatást az újabb és újabb információs igények igen hamar kizárólag alkalmazott kutatássá tették. A legkülönbözőbb részfeladatok megakadályozták valamilyen egységes koncepció kialakítását. A fenti célokon túli legfontosabb részfeladatok

- a készülékellátottság /Szekfü 1973/
- a hazai sajtó különböző vonatkozásainak vizsgálata /Szekfü 1974, 1976, Valkó 1974/ és
- a munkások tömegkommunikációs szokásainak felvázolása /Szekfü 1974, Tomka 1975.b./ voltak.

Nem tartozott s nem is került a feladatok közé a szabad szombattal összefüggő kérdéskör. Ennek egyik oka az volt, hogy a kutatással egyidőben a Kutatóközpontban önálló felmérés folyt a szabad szombat eltöltéséről, életmódformáló szerepéről /vö. Szántó 1974.a./

A két első elvi célkitűzés - u.i. a hallgatottsági és nézettségi adatok biztosítása és az egyéb elfoglaltságok rendjének bemutatása - együttes megoldása meghatározott módszertani eljárást követelt. Minden tevékenység esetén külön-külön el kellett készíteni az avval foglalkozók időszakonkénti arányát tartalmazó görbét. Így a tömegkommunikációkutatásban megszokott hallgatottsági és nézettségi görbe összehasonlíthatóvá válik egyéb tevékenységek végzésének görbéivel. Az eredeti elvi célkitűzést tehát az első megoldás úgy értelmezte, hogy a nap 24 órája során folyamatosan ki kell mutatni a különféle elfoglaltsággal tevékenykedők arányát.

Ezzel szemben új követelmény volt az egyes elfoglaltságokkal töltött időtartamok kimutatásának és összehasonlításának igénye. /Csak azután került sor rá, amikor az első részbeszámolók elkészültek és az azonnali elvárásokon túlmutató feldolgozási terv készülhetett./ Az alapadatok ismételt feldolgozásának részleges akadályai - lásd később - a munkának ezt a felét szekundér-elemzéssé tették. Ez legalább annyiban hátrányt jelent, hogy különböző, a téma szempontjából feltétlen fontosnak tartott információ utólagos beszerzésére nem volt mód.

Összefoglalva: olyan omnibusz vizsgálatról van szó, amelyek igen sok és sokféle feladatnak kellett megfelelni, s amelynek csak a felvétel lebonyolítása és a feldolgozás egyes szakaszainak befejezte után vált központi feladatává, hogy megvizsgálja, milyen szerepet tölt be "A televízió és a rádió a napi tevékenységek rendszerében."

b./ A minta.

A minta jellegét négy követelmény határozta meg. Mivel a kutatás 5 nap televíziós és rádiós műsorának nézőit s hallgatóit kívánta vizsgálni, öt egyenértékű, egymástól független - azaz nem ismétlődő - mintára volt szükség.

Mindegyik almintával szemben támasztott igény volt, hogy a kiválasztás a fő településkategóriákra, a lakosság földrajzi - megyénkénti - megoszlásával, és ezen belül a bel- vagy külterületi lakosok megoszlásával arányos legyen.

A felvétel szervezési és anyagi terheire tekintettel a lehetőség szerint koncentrálni kellett a mintát.

Végül, a feldolgozás során várható részletezést, az adatok bontását figyelembe véve az almintáknak mintegy 2000 főseknek kellett lenniük^x. /A felnőtt lakosság 0,26 ezreléke./

A minta az 1970-es népszámlálás cimanyagából, az akkor 18 éves és idősebb nem intézeti népességre készült. A mintanagyság rögzítését követően a gazdaságosság szem előtt tartásával két döntés született, és pedig hogy a mintába

- községenként 4 számlálókörzet és
- számlálókörzetenként 5 személy kerüljön.

A mintakészítés^{xx} során előbb a Budapesten és a megyei városokban lakó megkérdezendők számát állapították meg. A megyei megkérdezendők számából pedig - az előbbi döntés szerint - egyenesen következik a mintába kerülő számlálókörzetek és települések száma. A települések megénként nagyság-kategóriákba lettek osztva s a mintába a "legnagyobb súlyú" kategóriákból választottak. A járási-jogú városoknál ugyanaz volt az eset. A megyékből 53 község és 20 város került a mintába.

^x Az almintákat azonos összetételű, az alminták nagyságának 40 %-át kitevő tartalék egészítette ki. Ennek felhasználásakor a település azonossága volt a kritérium. A tartalék csak az el nem érhető személyek helyettesítésére szolgált.

^{xx} A kutatás mintájának biztosításáról a Kutatóközpont Matematikai és Adatfeldolgozó Csoportja Révész Pálné vezetésével gondoskodott.

Abból a célból, hogy a kérdezőbiztosok előkészítési és ellenőrzési munkáját^a szükséges szint fölé ne fokozzuk, de ugyanakkor együttműködésüket megfelelően igénybe tudjuk venni az 1. és a 3., valamint a 2. és 4. minta települései és számlálókörzetei azonosak. Így a kérdezőbiztosok nagyobb része két-két napon tudott interjúkat készíteni.

Az általunk alkalmazott háromlépcsős /települések, számlálókörzetek, személyek/ rétegzett minta rendkívül megnehezíti a minta megbízhatóságának vizsgálatát. A mintavételi hiba ugyanis ismérvről ismérvre változó, egy adatban nem kifejezhető /vö. KSH 1974: 317-334./

Mégis, két lehetőségünk is mutatkozik. Egyrészt az 5. azonos szempontok szerint készített minta hasonlósága illetve egymástól való eltérése, másrészt mindezen mintáknak szélesebbkörű adatgyűjtések eredményeivel való azonossága vagy attól való eltérése egyúttal a minták megbízhatóságáról is tájékoztat.

A két eljárás azonban nem csak a mintavételi hibát mutatja ki, hanem tartalmaz ezen kívül minden egyéb hibaforrást /a címjegyzékből, a felvételt végzők tévedéseiből, a megkérdezettek téves vagy hiányos adatközléséből stb. eredő hibákat/ is. Ezért helyesebb, ha az összegyűjtött adatanyag egységének - ui. az 5. minta összehasonlításakor - vagy egyéb adatforráshoz való viszonyának vizsgálatáról beszélünk.

A minta és a felnőtt lakosság "tényleges" megoszlásának^x összehasonlítása előtt azonban meg kell említeni, hogy a minták az eredeti tervvel szemben két vonatkozásban módosultak: a mintanagyság és a minták életkori körülhatárolása terén.

^x Az összehasonlítás alapjául a kutatásunkkal majdnem egyidőben végzett 1973 évi mikrocenzus adatait vesszük. /KSH 1974./ Ez a felnőtt lakosság 2 %-os mintájával dolgozott, azaz mintegy 75-ször olyan nagy mintával, mint kutatásunk egy-egy napja.

A felnőtt lakosság megoszlásához igazodva a mintaterv /a kiválasztott személyek, számlálókörzetek és települések/ településnagyság ill. - típus szerinti összetétele a következő:

	18 éven felüli népesség		A minta összetétele			
	/1000 főben/	/ %-ban/	Személyek száma	Számlálókörzetek száma	Települések száma	
Budapest	1561,2	20,6	412	82	1	
Megyei városok	518,7	6,8	136	27	5	
Megyék	5509,6	72,6	1452	291	73	
Ebből: járási jogú városok	1465,4	19,3	386	77	19	
községek	4044,2	53,3	1066	214	54	
Összesen:	7589,5	100,0	2000	400	79	

A felnőtt lakosság földrajzi megoszlását követve a mintaterv /a kiválasztott személyek és számlálókörzetek/ területi összetétele a következő:

		Jelenlevő népesség		A mintába kerülő	
		/1000 főben/	/ %-ban /	Személyek száma	Számláló-körzetek száma
Budapest	I.	45,4	2,3	9	2
	II.	103,1	5,3	22	4
	III.	77,5	4,0	16	3
	IV.	80,0	4,1	17	3
	V.	61,8	3,2	13	3
	VI.	86,8	4,5	19	4
	VII.	115,9	6,0	25	5
	VIII.	133,6	6,9	28	6
	IX.	107,6	5,5	23	5
	X.	72,5	3,7	15	3
	XI.	151,2	7,8	32	6
	XII.	77,5	4,0	16	3
	XIII.	146,9	7,7	32	6
	XIV.	134,1	6,9	28	6
	XV.	61,2	3,1	13	2
	XVI.	61,1	3,1	13	2
	XVII.	49,8	2,6	11	2
	XVIII.	90,1	4,6	19	4
	XIX.	65,3	3,4	14	3
	XX.	107,3	5,5	23	5
	XXI.	71,1	3,7	15	3
	XXII.	40,5	2,1	9	2
Összesen		1940,3	100,0	412	82

	Jelenlevő népesség		A mintába kerülő		
	/1000 főben/	/ %-ban /	Személyek száma	Számláló körzetek száma	Települések száma
Megyei jogú városok:					
Debrecen	155,1	22,4	31	6	1
Győr	100,1	14,5	20	4	1
Miskolc	173,0	25,0	34	7	1
Pécs	145,3	21,0	28	6	1
Szeged	118,5	17,1	23	5	1
Összesen:	692,0	100,0	136	28	5
Megyék:					
Baranya	279,7	3,6	52	10	3
Bács	573,0	7,5	109	22	6
Békés	447,2	5,8	84	17	4
Borsod	608,4	7,9	115	23	6
Csongrád	323,2	4,2	61	12	3
Fejér	388,9	5,1	74	15	4
Győr-Sopron	304,6	4,0	58	12	3
Hajdú	375,4	4,9	71	14	4
Heves	348,4	4,5	65	13	3
Komárom	301,8	3,9	57	12	3
Nógrád	241,1	3,1	45	9	2
Pest	869,9	11,3	164	33	8
Somogy	363,5	4,7	68	14	3
Szabolcs	592,2	7,7	112	22	6
Szolnok	449,8	5,9	86	17	4
Tolna	259,3	3,4	49	10	2
Vas	280,8	3,7	54	11	3
Veszprém	409,0	5,3	77	16	4
Zala	267,2	3,5	51	10	2
Összesen	7683,4	100,0	1452	292	73

A mintába került bel- és külterületi számlálókörzetek száma a következő /mintaterv/:

	1. és 3. minta		2. és 4. minta		5. minta	
	bel-terület	kül-terület	bel-terület	kül-terület	bel-terület	kül-terület
Budapest	80	2	81	1	82	-
Debrecen	6	-	6	-	3	3
Győr	4	-	4	-	4	-
Miskolc	7	-	7	-	8	-
Pécs	16	-	6	-	5	1
Szeged	5	-	5	-	6	-
Baranya	11	1	10	2	9	1
Bács	17	7	17	7	13	7
Békés	14	3	11	5	13	3
Borsod	24	-	23	1	21	1
Csongrád	9	3	9	3	7	3
Fejér	13	3	15	1	16	-
Győr	10	2	12	-	12	-
Hajdú	15	1	15	1	14	2
Heves	12	-	12	-	12	-
Komárom	12	-	12	-	12	-
Nógrád	7	1	8	-	6	-
Pest	30	3	29	3	26	3
Somogy	9	3	12	-	9	1
Szabolcs	22	2	21	3	23	1
Szolnok	11	5	13	3	13	3
Tolna	8	-	7	1	5	3
Vas	12	-	12	-	7	1
Veszprém	14	2	14	2	14	2
Zala	7	1	7	1	7	1
Mindösszesen	365	39	368	34	347	35

Települések kiválasztása megyénként a következő:

	500 - lakosnál kisebb	500 - 1000 1499	1000 - 1500 1999	1500 - 2000 2999	2000 - 3000 4999	3000 - 5000 9999	5000 - 10000 19999	10000 - 20000- lakos- nál na- gyobb összesen	Telepü- lések száma
Baranya	1	-	-	-	-	-	1	-	3
Bács	-	-	-	1	1	1	1	2	6
Békés	-	-	-	-	-	1	1	2	4
Borsod	-	1	1	1	1	-	-	1	6
Csongrád	-	-	-	-	1	1	-	1	3
Fejér	-	-	1	-	1	1	-	1	4
Győr	-	1	-	-	1	-	-	1	3
Hajdú	-	-	-	-	1	1	1	1	4
Heves	-	-	-	1	1	-	-	1	3
Komárom	-	-	1	-	-	1	-	1	3
Nógrád	-	1	-	1	-	-	-	1	3
Pest	-	-	1	1	1	-	2	-	2
Somogy	-	1	-	-	-	-	-	1	3
Szabolcs	-	1	-	1	1	1	1	1	6
Szolnok	-	-	-	1	-	1	1	1	4
Tolna	-	-	-	1	1	-	-	-	2
Vas	-	1	-	-	-	-	-	1	3
Veszprém	-	1	1	-	-	-	1	1	4
Zala	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Összesen:	1.	6	5	8	10	10	9	18	73

A terv szerinti mintanagyságot legnagyobb mértékben a kérdezőbiztosok hirtelen kiesése, - ilyenkor az eredeti minta címei a Kutatóközpontban maradtak - továbbá kis mértékben munkájuk elhúzódása csökkentette./A kijelölt napon már nem kérdezhető személyek más napon történő megkérdezését nem lehetett engedélyezni, hogy az adatoknak a műsor-szerkesztésben való használhatóságát ne veszélyeztessük./ A válaszmegtagadók aránya egyik napon sem^x érte el a 0,5 százalékot.^{xx} Mindezek miatt a minta nagysága mindegyik napon 1850 fő alá csökkent. /Vö. X. 1. tábla./

Az eredeti célkitűzéssel szembeni másik lényeges változás a megkérdezettek életkorának alsó határát érinti. 1972-ben a mintavételhez időben legközelebb álló teljeskörű országos adatgyűjtés az 1970 évi népszámlálás volt. Az 1970-ben 18 évesek ellenben 1972-re már 20 évesek voltak. Így a minta a 20 éves és idősebb népességet reprezentálja. A mintavétel egyetlen tisztázatlan hibája viszont, hogy a mintában mégis szerepelnek 18-19 évesek. Tekintettel arra, hogy a megkérdezés során a 20-24 évesek voltak a legnehezebben - s a 25-29 évesek második helyen nehezen - elérhetőek, helyettük többször más személyeket kérdeztek meg.^{xxx} Ennek következtében a minta a fiatalabbak túl alacsony arányával torzít. A fiatalok kis száma azonban nem csak a minta egészét torzítja, hanem a fiatal csoport önálló értékelését is ismételten veszélyezteti. Ennek megelőzésére egyes esetekben a 18-19 évesek adatait is felhasználtuk. Ilyenkor a 20-29 /vagy 20-24 és 25-29/ évesek korosztálya helyett 30 évnél /vagy

^x A válaszmegtagadók naponkénti szétválasztásában azonban kerülhettek hibák. Ezért az öt nap összehasonlítására nincs mód.

^{xx} Valószínűtlen, hogy a kérdezőbiztosok a válaszmegtagadást ne jelezték volna, mert az emiatt elmaradt interjúra fordított fáradságot a Kutatóközpont honorálta.

^{xxx} A kérdezőbiztosoknak háromszor kellett felkeresnie a kijelölt címet. Ha az adott személyt akkor sem találta otthon, pótcímet használhatott fel. Ez az eljárás a mintanagyság megőrzése érdekében a minta bizonyos torzulásához vezetett. A ritkán otthon tartózkodók aránya a mintában kisebb lehet, mint a valóságban.

a 25 évnél/ fiatalabb felnőttekről beszélünk.

Mind az öt minta egymással, mind egyenként vagy összeségükben az országos adatokkal való - a Kolmogorov-Szmirnov teszttel vizsgálva legalább 95 %-os biztonságu - hasonlósága ill. azonossága bizonyított. Ennek ellenére egyes csoportok részaránya a mintában az országos részarálynál lényegesen alacsonyabb, azaz a minták esetenként torzitanak. Különösen a 30 évnél fiatalabbak, a középiskolát vagy főiskolát, egyetemet végzettek részaránya kicsi. Az 1500 lakosnál kisebb faluban élők pedig igen eltérő arányban szerepelnek különböző napi mintákban.

Az öt minta egymástól és - ha azt ismerjük - az országos adatoktól való eltérése a leglényegesebb ismérvek terén a következő:

	Az öt minta			A 20 éves és idősebb felnőtt lakosság megoszlása ^x	A minta és az országos adat eltérése
	átlagos megoszlása / % /	Szórása / σ /	Relatív szórása / V /		
Nem: férfi	46,8	0,529	0,011	47,1	0,3
nő	53,2	0,523	0,010	52,9	0,3
	<u>100,0</u>			<u>100,0</u>	
Életkor:					
20-24 év	7,9	0,142	0,018	11,3	- 3,4
25-29 év	8,3	0,686	0,083	9,9	- 1,6
30-39 év	18,7	1,608	0,086	18,7	-
40-49 év	21,7	1,551	0,071	19,5	2,2
50-54 év	9,6	0,752	0,078	8,5	1,1
55-59 év	7,2	0,586	0,081	6,7	0,5
60 év és több	26,7	1,094	0,041	25,5	1,2
	<u>100,1</u>			<u>100,1</u>	
Iskolai végzettség:					
0-4 osztály	14,1	0,271	0,019	48,9 ^{xx}	1,4
5-7 osztály	36,2	1,316	0,036		2,1
8 osztály	32,7	1,648	0,051	30,6	- 1,9
Középiskola	12,3	0,359	0,029	14,2	- 1,9
Főiskola, egyetem	4,8	0,549	0,113	6,3	- 1,5
	<u>100,0</u>				

x KSH 1974: 135., 138., és 138 o. alapján

xx A KSH az iskolai végzettséget 0, 1-3, 4-5, 6-7 osztályos bontásban közli. Mi a 4 elemet az idősebbeknél fontos háttárnak tartva 0, 1-2, 3-4, 5-7 beosztást alkalmaztunk. Ezért csak az összevont értékek összehasonlíthatóak.

	Az öt minta ^x		
	Átlagos meg- oszlása /%/	Szórása /σ/	Relatív szórása /V/
<u>Foglalkozás:</u>			
Vezető állású értelmiségi	5,6	0,764	0,138
Egyéb szellemi dolgozó	11,6	0,819	0,070
Nem mezőgazdasági			
- szak- vagy betanított munkás	25,9	0,836	0,032
- egyéb fizikai dolgozó	10,5	0,969	0,093
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	9,0	0,441	0,049
Háztartásbeli	18,2	0,625	0,034
Nyugdíjas	19,3	0,867	0,050
	100,1		
<u>Lakóhely:</u>			
Budapest	18,0	0,167	0,093
Vidéki város	27,7	0,092	0,033
Község:			
5000 lakos felett	21,4	0,089	0,041
1500-5000 lakossal	26,6	0,135	0,051
1500 lakos alatt	6,3	0,201	0,319
	100,0		

^x Ezeknél az ismérveknél összehasonlítható országos adatot nem találtunk. Egyik esetben a Tömegkommunikációs Kutatóközpontban általánosan használt foglalkozási besorolás - amit az összehasonlíthatóság érdekében mi is alkalmaztunk - nem egyezik a KSH tipológiával. A másik esetben a 20 éves és idősebb /esetleg a 18 éves és idősebb/ népesség lakóhely szerinti megoszlását kerestük hiába.

A vizsgálatban megkérdezettek csoportja összetételének legfontosabb adatai.

X. tábla

A megkérdezettek száma különböző napokon és különböző társadalmi csoportokban /főben/

1. Naponként^x összesen

Péntek /1972. V. 12.		1777
Szombat	13	1780
Vasárnap	14	1830
Hétfő	15	1658
Kedd	16./	1812

^x Az a nap, amire a kérdés vonatkozott. Maga az adatfelvétel a rákövetkező napon történt.

2. Napok és nem szerint

N e m	Péntek	Szombat	Vasárnap	Hétfő	Kedd
Férfi	817	824	861	761	845
Nő	946	919	953	891	961
Összesen ^x	1763	1743	1814	1652	1806

^x Itt és a következőkben az "összesen" sor az előző értékek összegét jelenti. Nem szerepel benne tehát sem az adathiány, sem a tanulmányban nem értékelt csoportok /pl. a foglalkozások között: a katonaság, önállóak stb./ A megkérdezettek teljes összegét lásd. X. 1. pont.

3. Napok és életkor szerint

É l e t k o r	Péntek	Szombat	Vasárnap	Hétfő	Kedd
25 év alatt ^x	140	141	143	131	137
25 - 29 év	145	133	169	145	135
30 - 39 év	363	294	342	320	324
40 - 49 év	361	411	410	331	397
50 - 54 év	200	157	173	149	166
55 - 59 év	114	141	123	126	133
60 év és több	449	480	468	446	508
Összesen	1772	1757	1828	1648	1800

^x A kutatást a 20 évnél idősebb népességre terveztük. Ennek ellenére a 18-19 évesek körében is készült néhány interjú. Ezeket a 25 évnél fiatalabbak csoportjához soroltuk.

4. Napok és foglalkozás szerint

Foglalkozás	Péntek	Szombat	Vasárnap	Hétfő	Kedd
Vezető állású és értelmiségi	92	116	102	71	95
Egyéb szellemi dolgozó	210	174	205	204	203
Szak- vagy betanított munkás	448	456	476	393	446
Egyéb ipari, fizikai dolgozó	201	182	163	181	171
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	168	138	161	135	167
Háztartásbeli	301	303	321	308	328
Nyugdíjas	308	324	363	306	353
Összesen	1728	1693	1791	1598	1763

5. Napok és iskolai végzettség szerint

Iskolai végzettség	Péntek	Szombat	Vasárnap	Hétfő	Kedd
0 - 4 osztály	244	246	261	239	248
5 - 7 osztály	648	646	616	602	676
8 - osztály	569	539	651	538	579
Középiskola	222	223	214	199	222
Főiskola, egyetem	82	104	86	74	80
Összesen	1765	1758	1828	1652	1805

6. Napok és lakóhely szerint

Lakóhely	Péntek	Szombat	Vasárnap	Hétfő	Kedd
Budapest	324	319	343	241	348
Vidéki város	472	497	492	481	484
Község nagysága:					
5000 lakos felett	389	349	403	361	374
1500 - 5000 lakos	502	439	506	425	463
1500 lakos alatt	72	147	70	139	125
Összesen	1759	1751	1814	1647	1794

7. Napok, foglalkozás és nem szerint

Foglalkozás	Nem	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású értelmiségi	Férfi	58	80	65
	Nő	34	36	36
Egyéb szellemi dolgozó	Férfi	68	59	74
	Nő	142	115	131
Szak, vagy betanított munkás	Férfi	295	311	319
	Nő	149	139	151
Egyéb ipari fizikai dolgozó	Férfi	85	89	83
	Nő	112	92	80
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	Férfi	105	79	109
	Nő	61	56	50
Háztartásbeli	Nő	296	297	314
Nyugdíjas	Férfi	174	172	191
	Nő	133	151	171
Összesen aktív kereső	Férfi	634	640	664
	Nő	510	453	459
Összesen nem aktív kereső	Férfi	178	182	196
	Nő	429	457	492

8.a/ Napok, foglalkozás és lakóhely szerint

Foglalkozás	Lakóhely	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású és értelmiségi	Város	70	88	71
	Falu	22	28	31
Egyéb szellemi dolgozó	Város	131	125	143
	Falu	75	49	62
Szak- vagy betanított munkás	Város	218	228	235
	Falu	228	223	237
Egyéb ipari fizikai dolgozó	Város	83	72	66
	Falu	114	109	95
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	Város	22	17	26
	Falu	142	120	131
Háztartásbeli	Város	85	78	92
	Falu	213	224	225
Nyugdíjas	Város	155	165	179
	Falu	153	158	182

8.b./ Napok, foglalkozás és lakóhely szerint

Foglalkozás	Lakóhely	Péntek	Szombat	Vasárnap
Szellemi dolgozó	Budapest	98	103	101
	Vidéki város	103	110	113
	5000 lakosnál nagyobb	43	34	49
	5000 lakosú és kisebb	54	43	44
	k ö z s é g			
Fizikai dolgozó	Budapest	123	106	116
	Vidéki város	215	223	224
	5000 lakosnál nagyobb	195	162	184
	5000 lakosú és kisebb	296	306	291
	k ö z s é g			
Nem aktív kereső	Budapest	100	108	125
	Vidéki város	151	150	152
	5000 lakosnál nagyobb	148	153	169
	5000 lakosú és kisebb	221	232	241
	k ö z s é g			

9. Napok, foglalkozás és tévétulajdon szerint

Foglalkozás	Tévékészüléke	Péntek	Szombat	Vasárnap
Vezető állású, értelmi- miségi és	Van	280	264	282
	Nincs	22	25	25
Egyéb szellemi dol- gozó	Van	388	379	413
	Nincs	60	77	63
Szak- vagy betanított munkás	Van	146	121	108
	Nincs	55	61	54
Egyéb ipari fizikai dolgozó	Van	98	80	91
	Nincs	70	57	70
Mezőgazdasági fizikai dolgozó	Van	186	171	196
	Nincs	115	132	125
Háztartásbeli	Van	173	168	192
	Nincs	135	156	171
Nyugdíjas	Van			
	Nincs			

10. Napok, életkor és iskolai végzettség szerint

Életkor	Iskolai végzettség	Péntek	Szombat	Vasárnap
30 év alatt	0 - 4 osztály	13	6	9
	5 - 7 osztály	18	23	22
	8 osztály	162	154	199
	Közép-, főiskola, egyetem	91	91	82
30 - 39 év	0 - 4 osztály	23	22	25
	5 - 7 osztály	79	51	71
	8 osztály	176	138	166
	Közép-, főiskola, egyetem	83	83	80
40 - 49 év	0 - 4 osztály	31	30	33
	5 - 7 osztály	157	180	161
	8 osztály	120	122	155
	Közép-, főiskola, egyetem	52	79	61
50 - 59 év	0 - 4 osztály	39	38	32
	5 - 7 osztály	169	163	152
	8 osztály	57	57	75
	Közép-, főiskola, egyetem	45	38	37
60 év és több	0 - 4 osztály	137	149	161
	5 - 7 osztály	224	229	209
	8 osztály	54	67	56
	Közép-, főiskola, egyetem	31	35	40

11. Napok, iskolai végzettség és tévétulajdon szerint

Iskolai végzettség	Tévékészülék	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztály	Van	116	107	112
	Nincs	128	139	149
5 - 7 osztály	Van	431	397	385
	Nincs	217	247	230
8 osztály	Van	477	431	543
	Nincs	92	107	108
Közép-, főiskola, egyetem	Van	272	292	271
	Nincs	32	35	29

12.a/ Napok, iskolai végzettség és tévénézés ténye szerint

Iskolai végzettség	Tévénézés	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztály	Nem nézett	158	125	137
	Nézett	86	121	124
5 - 7 osztály	Nem nézett	351	290	220
	Nézett	297	356	396
8 osztály	Nem nézett	220	135	117
	Nézett	349	404	534
Közép-, főiskola, egyetem	Nem nézett	100	53	31
	Nézett	204	274	269

12.b/ Napok, iskolai végzettség és tévé nézés hossza szerint.

Iskolai végzettség	A tévé nézés hossza	Péntek	Szombat	Vasárnap
0 - 4 osztály	Nem nézett	158	125	137
	1/4 - 1 óra	27	13	20
	1 1/4 - 2 óra	27	22	25
	Több, mint 2 óra	32	86	79
5 - 7 osztály	Nem nézett	351	290	220
	1/4 - 1 óra	83	51	37
	1 1/4 - 2 óra	110	59	79
	Több, mint 2 óra	104	246	280
8 osztály	Nem nézett	220	135	117
	1/4 - 1 óra	100	30	53
	1 1/4 - 2 óra	114	62	64
	Több, mint 2 óra	135	312	417
Középiskola, főiskola vagy egyetem	Nem nézett	100	53	31
	1/4 - 1 óra	61	16	15
	1 1/4 - 2 óra	65	42	28
	Több, mint 2 óra	78	216	226

13. Napok, nem és a rádiózás típusa szerint /rádióhallgatás/

Nem	Rádiózás típusa	Péntek	Szombat	Vasárnap
Férfi	Kizárólagos	123	140	141
	Párhuzamos más elfoglaltsággal	541	577	527
Nő	Kizárólagos	82	74	112
	Párhuzamos más elfoglaltsággal	688	657	613

c./ A kérdőív

A kutatás standardizált kérdőívvel dolgozott, ami ellenben a különböző célkitűzéseknek és altémáknak megfelelően több részre osztható. A személyi adatokon s a rádió és a tévé készülékellátottságra, valamint a rádió és televízió igénybevételére vonatkozó kérdéseken túl a jelen tanulmány az időmérleg lap adataira támaszkodott.

Mindegyik napi kérdéshez, azaz mindegyik mintához - a borító színével is megkülönböztetett - külön kérdőív készült. Ezek azonban csak annyiban különböztek egymástól, hogy

- a borítón mindig a kérdezés dátuma szerepelt /tehát 1972. május 13, 14, 15, 16, vagy 17./,
- egyes, jelen tanulmányon túli, kutatási témák kérdései nem minden kérdőíven szerepeltek. De itt mindig az időmérleg után megkérdezett témákról van szó. Azok kérdezése vagy elhagyása tehát nem befolyásolta az időmérleg eredményeit.

A kérdőív jelen formájában részben egyes kérdésfogalmazások többéves tradíciójára - így a legtöbb rádiós és tévés kérdésnél -, részben egy próbakérdőív tapasztalataira támaszkodik.

Az alkalmazott kérdőív a következő:

MAGYAR RÁDIÓ ÉS TELEVIZIÓ
Tömegkommunikációs Kutatóközpont
Budapest, 5. Postafiók 1.

A kérdezés dátuma:

1972. május 13.
szombat

K É R D Ő I V

a szabadidő eltöltése, a rádióhallgatás és a tévé-
nézés kutatásához

A kérdezőbiztos neve:

Az interjú kezdete:

/óra, perc/:

Kódolta: _____

Ellenőrizte: _____

Azonosítási szám: _____

/ vagyok/ A Magyar Rádió megbízásából keresem Önt. A Magyar Rádió és Televízió már évek óta folytat közvéleménykutatást, hogy megismerje az emberek véleményét, rádiózási, tévénézési szokásait. Az a célunk, hogy olyan műsorok készüljenek, melyek megfelelnek a hallgatók és nézők kívánságainak és hogy a műsorokat olyan időben sugározzák, amely a közönségnek kedvező. Nagyon sok embert kérdezőnk meg. Az így kapott adatokat a műsorok készítői használják fel.

Arra kérjük, segítse munkánkat azzal, hogy válaszol kérdéseinkre.

Először a televízióról teszünk fel néhány kérdést.

1. Van-e az Ön lakásában televízió?

1 - van

2 - nincs → Tovább a 4.kérdésre!

0 -

2. Mióta van az Ön lakásában tévé-készülék?

. évszám

Ha a kérdezett nem emlékszik az évre, olvassuk fel az alábbi kategóriákat. Ezeket a kategóriákat kódoljuk akkor is, ha a kérdezett évszámot mond.

1 - öt évnél régebben vették

2 - ezelőtt 3-5 évvel vették

3 - ezelőtt 1-2 évvel vették

4 - az utóbbi egy évben vették → Tovább a 6. kérdésre!

8 -

9 - nem tudja megmondani

0 -

3. Hányadik televíziójukat használják jelenleg?

- 1 - az első készüléket
 - 2 - második készüléket
 - 3 - harmadik készüléket
 - 4 - negyedik vagy további készüléket
-

- 8 -
- 9 - nem tudja megmondani
- 0 -

Tovább a 6. kérdésre!

4. Mi a fő oka annak, hogy Önnek nincsen televíziója?

-
- 8 -
 - 9 -
 - 0 -

5. Van-e lehetősége valahol tévét nézni, amikor csak kedve tartja?

1 - van Ha van: Hol?

2 - nincs → Tovább a 18. kérdésre!

- 8 -
- 9 - nem tudja megmondani
- 0 -

6. Milyen gyakran szokott Ön televíziót nézni?

Kérdező! Olvassa fel a válaszlehetőségeket!

- 1 - minden adásnapon
- 2 - a hétnek legalább 4-5 napján
- 3 - a hétnek általában 2-3 napján
- 4 - általában hetenként egyszer
- 5 - ritkábban, mint hetenként egyszer
- 6 - nem szokott televíziót nézni →

Tovább a 18. kérdésre!

-
- 8 -
 - 9 - nem tudja megmondani
 - 0 -

7. Együttélő embereknek is gyakran eltérő a véleménye arról, hogy mikor kapcsolják be a televíziót. Önöknél ki dönti el leggyakrabban, hogy mikor kapcsolják be a tévékészüléket?

-
- 8 -
 - 9 - nem tudja megmondani, nincs kialakult szokás
 - 0 -

8. Tudomása szerint jelenleg a magyar televízióknak hány csatornája, azaz hány adása van?

-
- 1 - egy
 - 2 - kettő
 - 3 - több
 - 8 -
 - 9 - nem tudja
 - 0 -

9. Sok országban már színes műsorokat is közvetítenek a televízióban. Tudomása szerint van-e a magyar televízióknak színes adása?

-
- 1 - igen, van
 - 2 - nem, nincsen
 - 8 -
 - 9 - nem tudja
 - 0 -

Ezt az oldalt csak azoktól kérdezzük, akiknek van tévéjük és szoktak is tévét nézni!

10. Ezt a kérdést csak a következő területeken kérdezzük:

Fejér megye
Heves megye
Komárom megye
Pest megye és Budapest
Szolnok megyének a Duna-Tisza
közébe eső része

Nézte-e már Ön saját készülékén a második csatorna,
azaz a kisérleti adás műsorát?

1 - igen

2 - nem

8 -

9 - nem tudja megmondani

0 -

11. Magyarországon sok helyen nézik az emberek a hazai
adásokon kívül szomszédos országok televízióműsorát
is. Nézte-e már saját készülékén valamelyik külföldi
tévé-adó műsorát? Ha igen: Melyik adóét?

/Több válasz is adható/

1 - nem nézte

2 - nézte: az osztrák televíziót

3 - nézte: a szlovák televíziót

4 - nézte: a szovjet televíziót

5 - nézte: a román televíziót

6 - nézte: a jugoszláv televíziót

8 -

9 -

0 -

Ezt az oldalt is csak azoktól kérdezzük, akiknek van
tévénk és szoktak tévét nézni.

12. Általában mikor szokta megtudni, hogy milyen műsor megy a
televízióban: amikor a készüléket bekapcsolja vagy már
korábban?

1 - amikor a készüléket bekapcsolja

2 - már korábban

8 -

9 - nem tudja megmondani

0 -

Tovább a
15. kérdésre!

13. Honnan szokta megtudni, hogy milyen műsor van a televi-
zióban? **Több válasz is adható!**

1 - rádióban vagy tévében elhangzó műsorismerteté-
sekből

2 - újságból; napilapból, hetilapból

Melyikből vagy melyekből?

6 - barát vagy ismerős hívja fel a figyelmét

7 - egyéb helyről; honnan?

8 -

9 - nem tudja megmondani

0 -

Ezt az oldalt is csak azoktól kérdezzük, akiknek van tévéjük és szoktak is tévét nézni!

14. Azokat a tévéműsorokat, amelyeket meg akar nézni, általában naponta választja ki, vagy egy egész hétre előre is?

-
- 1 - általában naponta
 - 2 - általában egy egész hétre
 - 3 - néha naponta, néha egy egész hétre
 - 4 - egy egész hétre, de azután naponta újra

 - 8 -
 - 9 - nem tudja megmondani
 - 0 -

15. Szokott-e barátaival, ismerőseivel, munkatársaival a televízió műsorairól beszélgetni? Ha igen: Milyen gyakran?

- 1 - minden nap
- 2 - a hétnek legalább 4-5 napján
- 3 - a hétnek általában 2-3 napján
- 4 - általában hetenként egyszer
- 5 - ritkábban, mint hetenként egyszer
- 6 - nem szoktam

- 8 -
- 9 - nem tudja megmondani
- 0 -

Ezt az oldalt is csak azoktól kérdezzük, akiknek van tévéjük és szoktak is tévét nézni!

16. Ajánlotta-e Ön valakinek a televízió valamelyik tegnapi műsorát? Ha igen:

Kinek ajánlotta?

Melyik műsort?

1 - igen. Kinek ajánlotta?

Melyik műsort?

2 - nem /vagy: nem tudom; nem emlékszem, ajánlottam-e/

8 -

0 -

17. És Önnek ajánlották-e valamelyik tegnapi tévé-műsort?

Ha igen:

Ki ajánlotta?

Melyik műsort?

1 - igen. Ki ajánlotta?

Melyik műsort?

2 - nem /vagy: nem tudom; nem emlékszem, ajánlottam-e/

8 -

0 -

18. Van-e Önöknek rádiókészülékük?

- 1 - van
- 2 - nincs

0 -

19. Milyen gyakran hallgat Ön rádiót?

- 1 - minden nap
- 2 - a hétnek legalább 4-5 napján
- 3 - a hétnek általában 2-3 napján
- 4 - általában hetenként egyszer
- 5 - ritkábban, mint hetenként egyszer
- 6 - nem szokott rádiót hallgatni →

Tovább a 28. kérdésre!

9 -

0 -

20. Emlékezete szerint az elmúlt hét során hallgatta-e a következő rádióállomások valamelyik műsorát?

Kérdező: 1. a kérdést soronként kell feltenni és soronként egy válasz adható!
2. Budapesten ne kérdezzünk helyi adóra. Ebben az esetben a 205. sor kódja "8".

	Hallgat- ta	Nem hall- gatta	Nem em- lékszik		
201. Kossuth rádiót	1	2	9	8	0
202. Petőfi rádiót	1	2	9	8	0
203. magyar URH-adót	1	2	9	8	0
204. valamelyik kül- földi rádióállo- mást	1	2	9	8	0
205. valamelyik helyi rádióállomást	1	2	9	8	0

→Melyiket? _____

21. Általában mikor szokta megtudni, hogy milyen műsor megy a rádióban? Amikor a készüléket bekapcsolja vagy már korábban?

- 1 - amikor a készüléket bekapcsolja → Tovább a 24. kérdésre!
2 - már korábban
-
- 8 -
9 - nem tudja megmondani
0 -

22. Honnan szokta megtudni, hogy milyen műsor van a rádióban?

Több válasz is adható!

- 1 - rádióban elhangzó műsorismertetésből
2 - újságból: napilapból, hetilapból
Melyikből vagy melyekből?
- 6 - barát vagy ismerős hívja fel a figyelmét
7 - egyéb helyről: honnan?

-
- 8 -
9 -
0 -

23. Azokat a rádióműsorokat, amelyeket meg akar hallgatni, általában naponta választja ki, vagy egy egész hétre előre is?

-
- 1 - általában naponta
2 - általában egy egész hétre
3 - néha naponta, néha egy egész hétre
4 - egy egész hétre, de aztán naponta újra
8 -
9 - nem tudja megmondani
0 -

24. A híreken, krónikákon kívül van-e olyan rendszeresen jelentkező rádióműsor, amelynek kívülről tudja a közvetítési időpontját?

Ha van: Említsen néhányat!

1 - van

műsor:

időpont

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2 - nincs /vagy: nem tudom/

8 -

0 -

25. Szokott-e barátaival, ismerőseivel, munkatársaival a rádió műsorairól beszélgetni? Ha igen: Milyen gyakran?

- 1 - minden nap
- 2 - a hétnek legalább 4-5 napján
- 3 - a hétnek általában 2-3 napján
- 4 - általában hetenként egyszer
- 5 - ritkábban, mint hetenként egyszer

6 - nem szoktam

8 -

9 -

0 -

26. Ajánlotta-e Ön valakinek a rádió valamelyik tegnapi műsorát? Ha igen: Kinek ajánlotta?

Melyik műsört?

1 - igen Kinek ajánlotta?

Melyik műsört?

2 - nem /vagy: nem emlékszem, nem tudom, ajánlottam-e/

8 -

0 -

27. És Önnek ajánlották-e valamelyik tegnapi rádió-műsort?

Ha igen:

Ki ajánlotta?

Melyik műsort?

1 - igen Ki ajánlotta?

Melyik műsort?

2 - nem /vagy: nem emlékszem, nem tudom ajánlották-e/

8 -

0 -

28. Milyen gyakran szokott Ön ujságot olvasni?

1 - minden nap

2 - a hétnek legalább 4-5 napján

3 - a hétnek általában 2-3 napján

4 - általában hetenként egyszer

5 - ritkábban, mint hetenként egyszer →

6 - nem szoktam ujságot olvasni →

Tovább a

33.kérdésre!

9 -

0 -

29. Milyen napilapot, hetilapot vagy folyóiratot szokott Ön rendszeresen olvasni?

Több válasz is lehet! A megfelelő sorokba írja be a lapok címét!

1 - napilap/ok/

2 - hetilap/ok/

3 - folyóirat/ok/

8 -

0 -

30. Előfizet-e Ön valamilyen napilapra, hetilapra, vagy folyóiraatra? Ha igen: Mire?

Több válasz is lehet! A megfelelő sorokba írja be a lapok címét!

1 - napilap/ok/

2 - hetilap/ok/

3 - folyóirat/ok/

4 - nem/vagy: nem tudom/

8 -

0 -

31. Olvasott-e Ön az utóbbi két hétben /kb. május elseje óta/ napilapban vagy hetilapban a televízió valamelyik műsorát méltató vagy bíráló cikket, kritikát?

Ha igen: Melyik lapban?

-
- 1 - igen, a -ban
 - 2 - nem
 - 8 -
 - 9 -
 - 0 -

32. És a rádió, valamelyik műsorát méltató vagy bíráló cikket olvasott-e az utóbbi két hétben?

Ha igen: Melyik lapban?

-
- 1 - igen, a -ban
 - 2 - nem
 - 8 -
 - 9 -
 - 0 -

KÉRDEZŐ!

A napirend kérdőív kitöltése során különös figyelmet kell fordítani a rádióhallgatásra és tévénézésre. Ezért az utolsó két oszlopot különösen gondosan kell kitölteni!

Az időmérlegen alkalmazott megjelölések a következőképpen értendők:

Főtevékenység: az a tevékenység, amit a kérdezett elsősorban végzett.

Melléktevékenység: az a tevékenység, amelyet a főtevékenységgel egyidőben folytatnak s amely a főtevékenységhez igazodik.

Pl. mosás közbeni rádióhallgatás; munka közbeni beszélgetés; házimunka mellett gyerekekkel való foglalkozás stb.

"Rádiózás, tévénézés esetén" - Ezt a két oszlopot csak akkor kérdezzük, ha a kérdezett akár főtevékenységként, akár melléktevékenységként, tévénézést vagy rádióhallgatást említett.

Hol?/adó/: a rádió vagy tévé adó, amelyet a megkérdezett hallgatott vagy nézett pl.: Kossuth; URH; Szolnoki helyi adó; Novi Sad; Graz; Kisérleti tévé adás /II. program/ stb.

Mit?/műsor/: Minden rádióhallgatásnál, tévénézésnél lehetőleg minél pontosabban meg kell jelezni, hogy a kérdezett milyen műsort hallgatott vagy látott. Ha a kérdezett címre nem emlékszik, meg kell tudni, hogy a kérdezett milyen típusu vagy milyen jellegű műsort hallgatott vagy látott.

A kérdezést megelőző nap napirendje

33. Most arra kérem, gondolja végig hangosan a tegnapi napját: mit is csinált reggeltől, felébredéstől egészen elalvásig. Arra kérem, próbálja felidézni pontosan az időpontokat is, hogy mikor mit csinált.

Óra	Főtevékenység	Mellék tevékenység	Rádiózás, tévzés esetén:	
			Hol? /adó/	Mit? /műsor/
Reggel:				
3.00-3.15				
3 ó- rá- tól 3.15-3.30				
3.30-3.45				
3.45-4.00				
4.00-4.15				
4 ó- rá- tól 4.15-4.30				
4.30-4.45				
4.45-5.00				
5.00-5.15				
5 ó- rá- tól 5.15-5.30				
5.30-5.45				
5.45-6.00				
6.00-6.15				
6 ó- rá- tól 6.15-6.30				
6.30-6.45				
6.45-7.00				
7.00-7.15				
7 ó- rá- tól 7.15-7.30				
7.30-7.45				
7.45-8.00				

Óra	Főtevékenység	Mellék tevékenység	Rádiózás, tévzés esetén:	
			Hol? /adó/	Mit? /műsor/
Délelőtt:				
8.00- 8.15				
8 ó- rá- tól 8.15- 8.30				
8.30- 8.45				
8.45- 9.00				
9.00- 9.15				
9 ó- rá- tól 9.15- 9.30				
9.30- 9.45				
9.45-10.00				
10.00-10.15				
10 ó- rá- tól 10.15-10.30				
10.30-10.45				
10.45-11.00				
11.00-11.15				
11 ó- rá- tól 11.15-11.30				
11.30-11.45				
11.45-12.00				
12.00-12.15				
12 ó- rá- tól 12.15-12.30				
12.30-12.45				
12.45-13.00				

Óra	Főtevékenység	Mellék tevékenység	Rádiózás, tévzés esetén:	
			Hol? /adó/	Mit? /műsor/
Délután:				
	13.00-13.15			
13 ó- rá- tól	13.15-13.30			
	13.30-13.45			
	13.45-14.00			
	14.00-14.15			
14 ó- rá- tól	14.15-14.30			
	14.30-14.45			
	14.45-15.00			
	15.00-15.15			
15 ó- rá- tól	15.15-15.30			
	15.30-15.45			
	15.45-16.00			
	16.00-16.15			
16 ó- rá- tól	16.15-16.30			
	16.30-16.45			
	16.45-17.00			
	17.00-17.15			
17 ó- rá- tól	17.15-17.30			
	17.30-17.45			
	17.45-18.00			

Óra	Főtevékenység	Mellék tevékenység	Rádiózás, televés esetén:	
			Hol? /adó/	Mit? /műsor/
Este:				
18.00-18.15				
18 ó- rá- tól	18.15-18.30			
	18.30-18.45			
	18.45-19.00			
	19.00-19.15			
19 ó- rá- tól	19.15-19.30			
	19.30-19.45			
	19.45-20.00			
	20.00-20.15			
20 ó- rá- tól	20.15-20.30			
	20.30-20.45			
	20.45-21.00			
	21.00-21.15			
21 ó- rá- tól	21.15-21.30			
	21.30-21.45			
	21.45-22.00			
	22.00-22.15			
22 ó- rá- tól	22.15-22.30			
	22.30-22.45			
	22.45-23.00			

Óra	Főtevékenység	Mellék tevékenység	Rádiózás, tévézés esetén:	
			Hol? /adó/	Mit? /műsor/
Éjjel:				
23.00-23.15				
23 óra-tól	23.15-23.30			
	23.30-23.45			
	23.45-24.00			
	24.00- 0.15			
24 óra-tól	0.15-0.30			
	0.30-0.45			
	0.45-1.00			
	1.00-1.15			
1 óra-tól	1.15-1.30			
	1.30-1.45			
	1.45-2.00			
	2.00-2.15			
2 óra-tól	2.15-2.30			
	2.30-2.45			
	2.45-3.00			

Kérem, írja fel, hogy a kérdés a hét mely napjára vonatkozott!

.....

Kérdező! Saját szavaival kérje meg a kérdezettet, hogy ezen a felsoroláson is karikázzák be azoknak a műsoroknak a számát, amelyet a kérdezett hallgatott vagy látott.

1972. május 12. péntek

Kossuth rádió		Petőfi rádió	URH rádió	
100	4.25- 7.59 közben:	Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora	200 4.25- 7.59 közben:	A Petőfi rádió reggeli zenés műsora
101	4.25	Rákóczi induló	201 4.25	Rákóczi induló
102	4.30	Hirek. Időjárásjelentés	202 4.30	Hirek. Időjárásjelentés
103	4.45	Szót kérek!		
104	5.00	Reggeli Krónika I.	203 5.00	Hirek. Időjárásjelentés
105	5.20	Műsorajánlatunk!	204 5.30	Hirek. Időjárásjelentés
106	5.30	Hirek. Időjárásjelentés		
107	5.40	Falurádió		
108	6.00	Reggeli Krónika II.	205 6.00	Hirek. Időjárásjelentés
109	6.20	Reklám	206 6.17	Reklám
110	6.30	Hirek. Időjárásjelentés	207 6.20	Torna
111	6.45	Szót kérek!	208 6.30	Hirek. Időjárásjelentés
112	6.50	Reklám	209 6.45	Új könyvek
			210 6.58	Hallgatóink figyelmébe!
113	7.00	Reggeli Krónika III.	211 7.00	Hirek. Időjárásjelentés
114	utána:	Közzeti időjárásjelentés		
115	7.20	Reklám	212 7.30	Hirek
116	7.30	Műsorajánlatunk!	213 utána:	Közzeti időjárásjelentés
117	7.32	Könyvismertetés		
118	7.45	Mit főzünk?		
119	8.00	Hirek. Időjárásjelentés	214 8.00	Hirek. Időjárásjelentés
120	8.05	Műsorismertetés	215 8.05	Fanfárok - a Párizsi fuvősegyüttes játszik
121	8.15	Budapest és a vidék kulturális programjából	216 8.15	Az izraelita felekezet negyedórása
122	8.18	Zenekari muzsika	217 8.30	Mezei Gogó József népi zenekara játszik
123	9.00	A zöldköves gyűrű	218 9.00	Hirek
			219 9.30	Ezeregy délelőtt
				A gyermekrádió műsora
			220	A tartalomból:
				1. Mai mesemondók:
				Ruttkai Éva. A tanulmánygyó tyúkocská. Angol mese
124	9.20	Kedvelt régi melódiák	221	2. Zenevár
			222	3. Harisnyás Pippi
				Astrid Lidgren könyve
			223	4. Kabalevszkij gyermek zongoradarabjaiból
			224	5. Biharnagybajomi óvodások énekelnek
125	10.00	Hirek. Időjárásjelentés	225 10.00- 11.43	A zene hullámhosszán
126	10.05-	Iskolarádió		
127		A muzsika mesterei		
		A Hány János dallamainak világában		
128		Történelem: A Margaréta terv		
			226 kb.10.30-	Néhány szó zene közben
				10.35
129	10.40	Édes anyanyelvünk		
		Lőrincze Lajos műsora		
130	10.45	Bundschuh István citerázik		
131	10.59	Lottóeredmények	227 10.59	Lottóeredmények

1972. május 12. péntek /folytatás/

Kossuth rádió		Petőfi rádió		URH rádió				
132	11.00	Tanzániai levelek	228	11.00-11.05	Hirek. Időjárásjelentés	300	11.00-12.00	Sztereo ipari adás
133	11.10	Verdi operáiból	229	11.05	"A zene hullámhosszán"- folytatása			
			230	11.43	Bodor Pál írásaiból			
			231	11.58	A Magyar Előadóművészet Hónapja			

134	12.00	Déli Krónika. Lottó						
135	12.20	Ki nyer ma...? Játék és muzsika tíz percben						
136	12.30	Reklám						
137	12.35	Tánczenei koktél						

			232	13.00	Hirek. Időjárásjelentés			
			233	13.03	A délelőtti hangverseny folytatása			
138	13.20	A Belügyminisztérium "Duna" Művészegyüttesének népi zenekara játszik, a Budapesti Munkáskórus énekel	234	13.32	Igazolatlan éjszaka Részletek Gyöngy-Brand zenés játékaiból			
139	13.45	Lombikban a közérzet? Ránki Vera tudósítása az Építőipari Tudományos Intézetből	235	13.45	Időjárás- és vízállás-jelentés Mindenki kedvére kettőtől-hatig... A Petőfi rádió zene-délutánja			

140	14.00	Róka Móka Bábszínhása A Gyermekrádió műsora	236	14.00	A beat kedvelőinek			
141	14.25	"Nyitnikék" - Kisiskolások műsora	237	14.45	Hirek. Körzeti időjárásjelentés			
			238	14.50	Üzenetek A mikrofon előtt: Boros Anikó			

142	15.00	Hirek. Időjárásjelentés						
143	15.10	Hajn-művek	239	15.30	Hirek			
			240	15.33	Rivaldafényben			
144	15.47	Kóruspódium						
145	15.59	Hallgatóink figyelmébe!						

146	16.00	A világgazdaság hírei						
147	16.05	241	16.30-16.33	Hirek	301	16.30-17.30	Sztereo ipari adás
			242	16.33-16.34	Hallgatóink figyelmébe!			

148	17.00	Hirek. Időjárásjelentés	243	17.00	Ötórai tea			
149	17.05	Külpolitikai figyelő						
150	17.20	A Magyar Előadóművészet Hónapja	244	17.30-17.33	Hirek			

			245	18.00	Hirek. Időjárásjelentés	302	18.00	Hirek. Időjárásjelentés
			246	18.05	Külpolitikai figyelő /ism./	303	18.05	Orosz nyelvizsga elők.
151	18.06	Mikróforum	247	18.20	Falusi esték	304	18.20	A Magyar Előadóművészet Hónapja
152	18.26	Ádám Jenő: Csak titokban - népdalfeldolgozások						
153	18.38	Lemezmuzeum Karel Burian énekel						
154	18.58	Hallgatóink figyelmébe!						

1972. május 12. péntek /folytatás/

Kossuth rádió

Petőfi rádió

URH rádió

155	19.00	Esti Krónika	248	19.10	Új dzsessz felvételeinkből A Winkelmayer együttes játszik			
			249	19.22	Új könyvek			
			250	19.25	Jó estét, gyerekek! Az égbolt tehene. Hindu mese.			
156	19.30	Sporthíradó	251	19.30	A Magyar Előadóművészet Hónapja. Nyilvános hangverseny a 6-os stúdióban	305	19.30	Moldei dzsesszfesztivál
157	19.40	A Csehszl. Kultúra Hete Ernei városnap						
-----			252	kb.20.00	Esti Krónika II. kia.	306	20.10	Külföldi tudósoké a szó
			253	kb.20.20	A hangversenyközvetítés folytatása	307	20.25	Hírek
						308	20.28	Új lemezeinkből. Händel: Négy orgonaverseny
158	20.41	Itt a Nyelvművelő Közönségszolgálat!	-----					
			254	kb.21.00	Láttuk, hallottuk Színház-, film- és közönművészet-kritika			
159	21.09	Hírek						
160	21.12	A Magyar Előadóművészet Hónapja. Felvételeiből válogat: Laszlo Margit				309	21.18	Könnözőzene Heintje, a Montematti zenekar, és a Lonesome Valley énekegy.
			255	kb.21.20	Cigánydalok, csárdások			
			256	21.35	Napjaink-est			
161	22.00	Hírek. Időjárásjelentés	-----			310	22.00	A CSEHSZLOVÁK KULTURA HETE Mai szlovák zeneszerzők
162	22.20	Meditáció - a divatos eszmékről... Hermann István írása	257	22.25	Ismeretterjesztő előadás			
163	22.30	A Felvételeiből válogat. c. műsor folyt.	258	22.40	A hanglemezbolt könyvzenei újdonságai			
			259	23.00	Hírek. Időjárásjelentés	311	23.00	Hírek. Időjárásjelentés
			260	23.15	Zenei muzsika	23.20		Műsorzárás
164	23.21	Nóták	261	24.00	Hírek. Időjárásjelentés			
165	24.00	Hírek. Időjárásjelentés		0.10	Műsorzárás			
166	0.10	Eji zene André Segovia gitározik						
167	0.25	Himnusz						
168	0.30	Vizjelzőszolgálat						

TELEVIZIÓ

1972. május 12. péntek

400	8.05	Iskola-tv. Élővilág Tavaszi élet a gyümölcsösben		
401	8.25	Angol nyelv		
402	9.05	Földrajz A Szovjetunió tájai - II.		
403	9.55	Fizika Az autójavító műhely és a Diesel-mozdony		
404	11.05	Fizika Balesetelhárítási szabályok		
405	11.55 /12.20	Német nyelv Műsorzárás/		
406	13.10	Élővilág /ism./		
407	14.05	Földrajz /ism./		
408	14.55	Fizika /ált.isk. VII. oszt., ism./		
409	15.50 /16.10	Fizika /ált.isk. VIII. oszt., ism./ Műsorzárás/		
410	17.30	Műsorismertetés		
411	17.15	Hírek		
412	17.20	Találkozunk a kamera előtt... Kalmár György műsora		
413	17.40	Műsorkalauz Riporter: Petrányi Judit		
414	18.05	Szó-mi-szó Zenei szótár Riporter: Antal Imre		
415	18.25	Honnan tudjuk? /Fizikai ismeretterj. rovat/ IV. Rávilágított a fény		
416	19.05	Reklámműsor		
417	19.15	Esti mese A legszebb korona /koreai mese/		
418	19.25	Szünet		
419	19.30	Tv-Híradó 1. kiadás		
				/Kísérleti műsor/
420	20.00	Megérte? Dokumentumfilm Szerkesztő-riporter: Urbán Ernő	500	20.00 Mexikói üdvözlét Zenés film
			501	20.30 Reklámműsor
421	20.55	Élő-olimpia	502	20.40 /Lebonyolítás- Szünetkitöltő/
			503	20.45 Tv-Híradó /ism./
422	21.45	Színházi Album	504	21.15 Kis és nagy gyilkos Csehszlovák krimifilm- paródia
423	22.45 /22.55	Tv-Híradó - 2. kiad. Műsorzárás/	505	22.00 Q 5 Angol film /22.25 Műsorzárás/

SZEMÉLYI ADATOK

35. Mi az Ön családi állapota?

1 -

1 - nőtlen, hajadon

2 - elvált, özvegy

3 - nős, férjezett

4 - együtt élő

5 - külön élő

0 -

36. Van-e Önnek autója?

1 - van

2 - nincs

0 -

37. Kérem, sorolja fel az Önnel közös háztartásban élő személyeket, születési évüket, pontos foglalkozásukat és havi átlagos jövedelmüket!

A megkérdezett személyt is be kell soroltatni!

Családi állás	Szül. év	Pontos foglalkozás	Havi átlag-jövedelem
1. Kérdezett			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

38. Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

- 1 - nem járt iskolába
- 2 - az általános vagy elemi iskola 1-2 osztálya
- 3 - az általános vagy elemi iskola 3-4 osztálya
- 4 - 5-7 osztály
- 5 - 8 osztály vagy 4 polgári /vagy nem befejezett középiskola/
- 6 - befejezett középiskola /vagy nem befejezett főiskola, egyetem/
- 7 - befejezett egyetem, főiskola
- 0 -

39. Nyugdíjasoktól nem kérdezzük!

Jár-e jelenleg valamilyen esti iskolába? Ha igen: Hová?

1 - igen. Hová? _____

2 - nem

0 -

40. Vallásos ember-e Ön?

1 - igen

2 - nem

9 - nem tudja megmondani

0 -

Ha a kértettt önmagáról, vagy a vallásosságról, ill. a valláshoz való viszonyáról kiegészítő megjegyzést tesz, lehetőleg szó szerint jegyezzük fel!

Csak keresőknek és tanulóknak tesszük fel, nyugdíjasoknak, háztartásbelieknek stb. nem!

41. Az Ön munkahelye /iskolája/ és lakóhelye ugyanazon a településen van-e?

1 - igen

2 - nem

9 - nem tud/egyértelműen/ válaszolni

8 -

0 -

42. Párttag-e Ön? Ha igen: Mióta?

1 - igen _____ óta

2 - nem

0 -

43. Tagja-e Ön valamilyen társadalmi vagy tömegszervezetnek? Ha igen: Minek?

Minden társadalmi vagy tömegszervezetet írjunk fel!

1 - tagja:

2 - nem tagja

0 -

44. Hány szobás az Ön lakása?

A lakóverandát és hallt is szobának számítjuk!

- 1 - egy
- 2 - kettő
- 3 - három
- 4 - négy
- 5 - öt
- 6 - hat vagy több
- 0 -

Csak azoktól kérdezzük, akiknek van rádiójuk!

45. Hány és milyen típusu rádiójuk van?

Kérem, legyen kedves nézze meg és olvassa le a típusát /típusukat/, hogy felirhassam!

Van rajta /rajtuk/ URH sáv?

Ha a kért bizonytalan, olvassa le személyesen a típust és bizonyosodjon meg, hogy van-e URH sáv a rádióban.

	tipus	URH van	URH nincs
asztali készülék/ek/	1. _____	1	2
	2. _____	1	2
táskarádió/k/	1. _____	1	2
	2. _____	1	2
zsebrádió/k/	1. _____	1	2
	2. _____	1	2
autórádió	_____	1	2

8 - nincs rádiójuk

0 -

46. Csak azoktól kérdezzük, akiknek vagy tévéjük vagy rádiójuk, vagy mindkettő van. Kérdező! Saját szavával tudakolja meg, hogy a lakás melyik helyiségében van a televízió és hol van /vannak/ az asztali rádiókészülék/ek/ illetve, hogy a táskarádió állandó helyen szól-e s ha igen, hol?

helyiség

televízió _____

asztali készülék/ek/ _____

táskarádió _____

8 - nincs rádiójuk

0 -

A további három kérdésnél a kérdezett megkérdezése nélkül karikázzuk be a válasz számát!

47. A kérdezett neme

- 1 - férfi
- 2 - nő
- 0 -

48. A kérdezett lakóhelye

- 1 - főváros
- 2 - vidéki város
- 3 - 5000 lakosnál nagyobb község
- 4 - 1500-5000 lakosu község
- 5 - 1500-nál kevesebb lakosu község
- 0 -

49. Cigány-e a kérdezett? A besorolás alapja elsődlegesen a lakhely - telep -, a beszélt nyelv vagy a kulturáltság foka, és csak másodlagosan, hogy a kérdezettet mások minek tartják.

- 1 - cigány
- 2 - nem cigány
- 3 - nem eldönthető
- 0 -

d./ A kutatás lebonyolítása

A kutatás gyakorlata valamikor 1971-72 telén, első - még nagyon általános és tapogatózó - tervezete 1972 január 21-i dátummal készült^x. Ez a terv a korábbi KSH-felvétel /KSH 1965/ egyik időpontjára, és a Tömegkommunikációs Kutatóközpont előző rádióhallgatási és tévénézettségi vizsgálatának /S.Molnár, Semjén 1969/ időpontjára hivatkozva a felvétel időpontjául május elejét rögzíti. A pedagógusok kérdezőbiztosi alkalmazása is amellet az időpont mellett szólt. A márciusban-áprilisban végzett próbafelvételek s a kérdezőbiztosok munkájának ezzel párhuzamos előkészítése után a felvételre 1972. május 13-17 között került sor.

A legtöbb időmérleg-vizsgálat hosszabb időn keresztül zajlik s utólag összesíti a különböző hétköznapokat, szombatokat, vasárnapokat, egyéb pihenőnapokat stb. Mivel minket a rádió és tévé műsorainak fogadtatása is érdekelt, minden megvizsgált napot külön értékelhetővé s összehasonlíthatóvá kellett tennünk. Biztosítani kellett tehát, hogy egy-egy mintán csak egy napig történhessen a kérdezés. A terv szerinti 5 x 2000, ill. a ténylegesen megkeresett kb. 5 x 1800 fő megkérdezésére napi 1000 kérdezőbiztos készítettünk fel^{xx}. A kérdezőbiztosok számának megállapításában az vezetett, hogy a próbakérdezésben egy interjú 60-80 percig tartott. Az egy-egy interjúra fordított idő azonban ennek kétszeresére is emelkedett a megkérdezendők távolléte s a többszöri felkeresés szükségessége miatt. Mivel pedig a kijelölt napon el nem végezhető "tegnap módszerű" interjút máskorra halasztani nem lehetett, egy kérdező-

^x Ez Jakab Zoltán, Monigl István és S. Molnár Edit munkája.

^{xx} A munka zömét a Kutatóközpont kérdezői Csoportja végezte, amelyre később a kérdezői munka ellenőrzése s a kérdőívek összegyűjtése is hárult.

biztostól - megfelelő biztonsággal - csak két interjút kérhettünk.

A kérdezőbiztosok munkájának előkészítését és ellenőrzését, valamint személyes érdekeltségüket úgy optimalizáltuk, hogy 2000 kérdezőbiztos 2-2 napon kérdezett. Az 1. és 3. ill. a 2. és 4. mintát ugyanazok a kérdezők keresték fel. Így összesen 3000 kérdezőbiztos előzetes kioktatására, segédanyaggal s igazoló papirokkal ellátására volt szükség. A végleges kérdőíveket s a minta címeit a kérdezők közvetlenül a vizsgálat előtt kapták kézhez. A kérdezés idején a munkát folyamatosan ellenőriztük s a megyeszékhelyeken telefonos készenléti szolgálatot működtettünk. A kérdőíveket a kérdezést követő napon összegyűjtöttük.

1972 nyarán s őszén a kérdőíveket lekódoltuk - az időmérleget negyedórás bontásban, amint a kérdőíven szerepel - és lyukkártyára vitettük. 1973-ban megkaptuk az alapmegoszlásokat és elkészültek az első résztanulmányok. /Szekfü 1973, Tomka 1972./ Ugyanakkor, mivel azt számítógép útján közvetlenül megoldani nem sikerült, az egyes tevékenységekkel töltött időtartamokat - anyagi okokból három napra - újra kódoltattuk. Ujabb résztanulmányokkal /Szekfü 1974, Tomka 1974, 1975.a., b., c., Valkó 1974/ egyidőben kísérletet tettünk a tévénézés napi-rendi tényezőinek faktoranalízis útján való kimutatására. A faktorok gyengesége ill. nagy száma miatt azonban az értelmezésnek ezt az útját később feladtuk. 1975-ben a tévénézés tényezőit diszkriminancia-analízis útján kerestük^x. Az eredmények az előzőnél használhatóbbak voltak.

A vizsgálat lebonyolítása során semmiféle nagyobb, az alapvető elképzeléseket veszélyeztető akadály vagy zavar nem merült fel. A Kutatóközpont előző munkáihoz mért rendkívül

^x Fischer János programja alapján /Fischer, Horánszky, Kiss, Szőcs 1974/ és segítségével valamint Dömök Zuzsa közreműködésével.

komplex feladat, az ilyen nagyságú minták kérdezésében és különösen feldolgozásában való gyakorlat hiánya s nem utolsósorban a végleges koncepció "út közben történő kialakítása azonban a munkát nehezítette. Mindezek miatt a befektetett energia a legkülönfélébb résztvevők részéről esetenként meghaladta az elért eredményt. Igaz viszont az is, hogy a fáradság egy része csak a következőkben, összehasonlító vizsgálatokban, vagy még el nem készített altémákban - pl. más tevékenységekkel egyidejű tévézés - hajt majd hasznót. Ezért csupán a jelen dolgozat s annak értékei és hiányosságai ismeretében a teljes adatgyűjtés és feldolgozás mérlegének megvonása szinte lehetetlen.

3. Az alkalmazott fogalmak

A kutatásban és a tanulmányban alkalmazott fogalmak három fő csoportot alkotnak:

- Az általános társadalomstatistikai és szociológiai terminusokkal igyekezünk a bevett szóhasználatához igazodni. Ha abban hiányzott az egység, úgy a Tömegkommunikációs Kutatóközpont szokott kifejezéseit, skáláit használtuk.
- Az időmérleg feldolgozásában a KSH 1963 évi vizsgálatára s az ott megadott definíciókra támaszkodtunk /KSH 1964/. Ahol azon túlléptünk, azt általában külön jelöltük.
- Végül a rádiózásra, televíziózásra, tömegkommunikációra vonatkozó kérdésekben részben a Kutatóközpont már kialakult szóhasználatát követtük, részben azok logikáját követve új kifejezésektől sem riadtunk vissza.

Az egyértelműség érdekében mindhárom csoport legfontosabb fogalmait rekapituláljuk ill. ha az eddig nem történt meg, itt, határozzuk meg.

a./ Általános társadalomstatisztikai és szociológiai fogalmak

Az ide tartozó fogalmak és tipológiák legtöbbje külön magyarázatra nem szorul. A fogalalkozásjelleg szerinti besorolás azonban mind az erről folyó viták, mint a foglalkozási besorolás időközben elkészült új rendszere miatt érdemes külön részletezni^x. Az alkalmazott kategóriák és tartalmuk a következő:

- Vezető állású vagy értelmiségi az, aki
- vagy egyetemi-, főiskolai végzettséggel /diplomával vagy anélkül/ rendelkezik.
 - vagy olyan munkakörben dolgozik, ami ezt feltételezi pl. tanár /ilyenkor a végzettség megléte nem kritérium/.
 - vagy érdemi vezető állásban van. Ilyen állásnak értelmesszük az országos és megyei vállalatok, szervek, stb. osztályvezetői, s annál magasabb szinteket, egyéb vállalatok, szervek önálló jogkörű igazgatói, főkönyvelői, főmérnöki stb. állásait /Közte: termelészövetkezeti elnök, főkönyvelő, főagronómus./

Egyéb szellemi dolgozó az, aki beosztott munkakörben nem fizikai munkát végez. /Közte: gépirónő, pénztáros, ovónő, ápolónő, tanító, MÁS és postai tisztviselő, stb./

A két nevezett csoportot együtt egyszerűen szellemi dolgozók néven említettük. /Az esetenkénti összevonást az első csoport viszonylag kicsi volta indokolta./

Nem mezőgazdasági szak- és betanított munkásnak nevezük - részben a KSH gyakorlatára támaszkodva /KSH 1965/ - minden szakképzett, vagy betanított, vagy általában ilyen felkészülést igénylő munkakörben dolgozó fizikai munkást nem mezőgazdasági foglalkozásokban. Tehát a munkahely jellegét - vál-

^x A kódoláskor használt útmutató ide vonatkozó részét közli

lalat, TSz, ÁG - itt nem vettük figyelembe. Az iparon kívül viszont az egyéb nem mezőgazdasági szektorok szakképzett vagy betanított fizikai dolgozóit valamint a fegyveres testületek nem tiszti rangban levő dolgozóit is ide soroltuk.

Az egyéb nem mezőgazdasági fizikai dolgozók zöme segédmunkás, alkalmi munkás, de általában ide tartozik minden kifejezetten előképzettség nélkül végezhető nem mezőgazdasági fizikai munka /utcaseprő, háztartási alkalmazott, őr, etb./.

A magánszektorba tartozókat és tanulókat külön csoportokként nem értékeltük az ide tartozó személyek kis száma miatt. Sajátos jellemzők miatt azonban az előző csoportokba sem foglaltuk őket. Amikor ellenben egyszerűen nem mezőgazdasági fizikai dolgozókról beszéltünk, úgy a két előző csoporton kívül a magánszektorba tartozók adatait is figyelembe vettük.

A háztartásbeliek közé soroltatott minden önálló keresettel nem rendelkező és nem tanuló családtag, továbbá a mezőgazdaságban besegítő családtagok. /Utólagos feltételezés, hogy talán a gyermekgondozási segélyt igénybevevők közül is néhányan háztartásbelinek mondták magukat. Tömészerűen ilyen téves besorolás nem fordulhatott elő, ugyanis a családtagok jövedelem kimutatásánál ellentmondást okozott volna. Ha ellenben a fiatal mama egyidejűleg jövedelmét elhallgatta, nem volt mód a besorolás helyesbitésére./

Végül nyugdíjas mindenki - életkortól függetlenül, - aki bármilyen címen nyugdíjat kap.

A tanulókat, háztartásbelieket és nyugdíjasokat együtt nem aktív keresőknek neveztük szemben az összes többi kategória összesítéséből adódó aktív kereső csoporttal.

b./ Az időmérleg értelmezésekor használt fogalmak

A napirend szerkezetét a kutatás először a KSH által korábban alkalmazott kategóriarendszerrel ragadta meg /KSH 1965/. Az egyes tevékenységekkel foglalkozók kie száma ill. a velük töltött idő rövidege a későbbiekben több elfoglaltság együttes kezelése késztetett. Ugyanide vezetett, hogy a tagolás ilyen részletességének a rádiózás és tévézés szempontjából nem mindig volt funkciója. Fordítva viszont a tömegkommunikációs tevékenységek részletesebb vizsgálhatósága érdekében különválasztottuk a könyv, az újság-olvasást és a tanulást; a társadalmi-politikai beállítottság ill. motiváció feltételzett hatásának kimutatásához pedig az "egyéb munka, hivatalos ügyek... stb" kategóriából kiemeltük a politikai és a vallási /hitbuzgalmi/ tevékenységet^x.

Az első kategóriarendszert akkor alkalmaztuk, amikor azt vizsgáltuk, hogy egy-egy negyedóraban a népesség hogyan oszlik meg a végzett tevékenység típusa szerint. A másodikat a tevékenységekre fordított időtartamok kimutatásához készítettük. Az összes, a következőkben említett, összevont kategória is ebből a második tipológiából készült. Az első, a KSH 1963 évi vizsgálatát követő tevékenységlista a következő:

- Kereső foglalkozással kapcsolatos tevékenység /munkahelyen, otthon/
- Másodállás, napszám, egyéb fizetett különmunka
- Közlekedés munkahely és lakás között
- Saját gazdaságban végzett termelőmunka /alapmunkák/
- Saját gazdaságban végzett kiegészítő mellékmunkák

^x A tevékenységekre fordított időtartamok korrelációs mátrixa és faktoranalízise feltételezésünket nem támasztotta alá. A különféle motiváció, vagy e két tevékenység időtartama a rádiózás és tévézés időtartamától függetlennek mutatkozott.

- Lakással, lakóházzal, udvarral, lakberendezéssel kapcsolatos munkák
- Főzés, terítés
- Mosás, vasalás, varrás
- Takarítás, rendrakás, mosogatás
- Vízfordás
- Tüzelőkészítés, főzés, hamuzás, tüzelőgyűjtés
- Vásárlás
- Egyéb munka, hivatalos ügyek, társadalmi munka
- Gyermekkel való foglalkozás
- Személyi ellátás
- Olvasás, tanulás
- Kulturális rendezvények
- Társadalmi élet nem nyilvános helyen /beszélgetés, stb./
- Társadalmi élet nyilvános helyen
- Séta
- Sport
- Kirándulás
- Különböző egyéb szórakozások
- Napközbeni téltlenség, pihenés, alvás
- Alvás
- Rádióhallgatás
- Tévénézés
- Egyéb szabad idő

Az egyes tevékenységekkel töltött időtartamok ki-
mutatására szolgáló, "második" tevékenységlista a követke-
ző:

- Kereső foglalkozás /Főállásban, mellékfoglalkozásban, vala-
mint saját gazdaságban akár fő, akár
mellékmunka/
- Otthoni munka /Házimunka, bevásárlás, lakberendezéssel vagy
járművel barkácsolás, szerelés, stb./
- Közlekedés, munkahely és lakás között.
- Gyermekkel való foglalkozás /unokával is/
- Egyéb munka

/Ezeket a tevékenységeket összefoglaló nevén munkaként a velük töltött időt mint munkaidőt is említjük. Az otthoni, a gyermekkel való s egyéb munkát a kereső munkával - s az ahhoz kapcsolódó közlekedéssel - egybevetve házi és egyéb munkáknak nevezzük./

- Alvás / = A lámpaoltástól a felkelésig számított idő/
- Személyi ellátás /A KSH tipológiával megegyezően: étkezés, felkelés, lefekvés, öltözés, mosdás, orvos, stb./

/E két tevékenységfajtát együttesen rekreációnak vagy rekreációs tevékenységeknek is neveztük./

- Rádióhallgatás
- Tévénézés
- Ujságolvasás
- Könyvolvasás

/E négy tevékenységet együtt tömegkommunikációs tevékenységek néven nézzük./

- Tanulás
- Kulturális rendezvényen való részvétel
- Sportrendezvényen /nézőként/ való részvétel
- Társadalmi élet /mind otthon, mind nyilvános helyen/
- Politikai tevékenység
- Vallási tevékenység
- Séta, sport, kirándulás
- Npaki pihenés és egyéb szabad idő

/Az utóbbi 12 tevékenységet összefoglaló névvel szabadidős tevékenységeknek, a velük töltött időt szabad időnek nevezzük./

A vizsgálat megkülönbözteti a tevékenységeket aszerint, hogy bizonyos időszakban a vizsgált személy csak a szóbanforgó tevékenységgel foglalkozott-e, azaz ez a tevékenység a teljes időt lekötö-e vagy a tevékenységgel egy időben mintegy amellel valami mással is foglalkozott-e? Ennek megfelelően

- a kizárólagos tevékenység, amivel egy időben más nem tettek. Ennek mintája az alvás, de bármilyen egyéb tevékenység is végezhető kizárólagosan. A legtöbb tevékenységet nagyjából így végezzük.

- Párhuzamos tevékenységnek vagy más kifejezéssel egyidejű tevékenységnek nevezzük azokat az elfoglaltságokat, amelyeket nem egymás után, hanem egymás mellett, azonos időben végeznek. Az egyidejűség megállapításán túl nem teszünk különbséget elsődleges és másodlagos vagy fő- és mellék vagy alap és háttér tevékenységek között. Nyilvánvaló azonban, hogy a másutt háttérnek, melléknek vagy másodlagosnak nevezett tevékenységek az általunk alkalmazott dichotómiában párhuzamos tevékenységként jelennek meg.

c./ A rádióhallgatás, a tévénézés, és a tömegkommunikációs szokások jellemzésénél használt fogalmak.

A hazai tömegkommunikációkutatás általános szóhasználatából vettük át a hallgatottság és nézettség fogalmát.

A hallgatottság

- bizonyos időpontban, vagy
- egy műsor időtartama alatt a hallgatók százalékarányát, a nézettség hasonlóképpen a nézők százalékarányát jelenti. Ezekkel teljesen azonos jelentési kifejezések a hallgatottsági vagy nézettségi arány a hallgatottsági vagy nézettségi érték és a hallgatottsági vagy nézettségi szint.

A hosszabb időn - napon vagy napszakon - keresztül folyamatosan kimutatott hallgatottsági vagy nézettségi értékek együttesen képezik a hallgatottsági ill. nézettségi görbét, ami tulajdonképpen a szóbanforgó értékek bizonyos időszakra vonatkoztatott időbeli trendje.

Mind a nézettség, mint a hallgatottság - a tévénézési és rádióhallgatási szokások bizonyos szabályszerűségeit kifejezve - ill. görbéjük viszonylag nagyon alacsony s nagyon magas értékek között mozog. Különösen magas értékek esetén hallgatottsági, vagy nézettségi maximumról, csúcsról beszélünk. Azt az időszakot, amikor rendszeresen ilyen magas hallgatottság vagy nézettség tapasztalható csúcsidőszaknak nevezzük.

Átlaghallgatottságról vagy - nézettségéről akkor van szó, amikor egy megadott - s több mérési értékkel rendelkező, tehát viszonylag hosszú - időszakor egyetlen mutatóval jellemzünk: ez az időszakban kimutatott hallgatottsági vagy nézettségi értékek átlaga.

Hallgatottsági-, nézettségi vizsgálatnak nevezzük minden olyan kutatást, amelynek egyik kifejezett célja a hallgatottsági és nézettségi arányok valamely hosszabb időn - legalább napszakon, de általában napon, héten stb. - át történő kimutatása.

Szintén korábbi munkákban alakult ki a készülékellátottság kifejezés /főleg Szekfü 1973/, ami a televízió- illetve rádiókészülékekkel rendelkezők arányát jelenti.

A rádióhallgatás és tévénézési jellemzésére az eddigieken túl a hallgató ill. néző kifejezéseknek adtunk a köznyelvtől talán részben eltérő jelentést. A rádióhallgatás és tévénézés hossza kifejezéseket pedig a mindennapi szóhasználatnál valamivel pontosabban értelmeztük.

A tanulmány terminológiája szerint hallgató, aki a szóbanforgó napon hallgatott rádiót /a rádióhallgatás időtartamától s kizárólagos vagy párhuzamos jellegétől függetlenül/, nem hallgató az, aki egyáltalán nem hallgatott rádiót. Ugyanúgy néző az, aki - bármilyen hosszú vagy rövid ideig - nézett és nem néző, aki aznap egyáltalán nem nézett tévét. A hallgatók s nem hallgatók, ill a nézők és nem nézők aránya együtt mindig 100 százalék.

A rádióhallgatás és tévénézés kifejezéseket megszokott köznyelvi értelmükben használjuk. Ezek hosszát ellenben mindig valamely megadott nagyobb időszakra, általában egy napra vonatkoztatjuk. A rádióhallgatás hosszával azt a teljes időmennyiséget jelöljük, amennyit valaki egy napon rádiót hallgatott. /Azt külön adtuk meg, hogy esetenként a rádiózás mely fajtájáról, vagy a két fajta összegéről van-e szó/. A tévénézés hossza a tévénézéssel egy napon eltöltött teljes időmennyiséget jelöli. Mivel pedig legtöbbször az egész társadalmat

vagy egy társadalmi csoportot jellemeztünk, a csoport - a társadalom - tagjai rádióhallgatásának /tévénézésének/ hosszából átlagértéket képeztünk. Ilyenkor a rádióhallgatás vagy a tévénézés átlagos hosszáról beszéltünk. Ez az érték tehát egy olyan csoportot jellemez, amelyben a hallgatók és nem hallgatók, nézők és nem nézők adatai egyaránt szerepelnek.